

Návrh projektu financování seniorského bydlení z fondů EU v obci Bochoř

Gabriela Dubská

Bakalářská práce
2019

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Gabriela Dubská**
Osobní číslo: **M170244**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Návrh projektu financování seniorského bydlení z fondů EU v obci Bochoř**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Charakterizujte seniorské bydlení a zajištění dalších sociálních služeb pro seniory.
- Představte současnou bytovou a sociální politiku České republiky.

II. Praktická část

- Popište strategické dokumenty a politiky Olomouckého kraje, včetně demografické struktury vybrané obce a jejího zázemí, vztahující se k seniorskému bydlení.
- Zpracujte vstupní analýzu pro projekt seniorské bydlení v obci Bochoř.
- Navrhněte projektovou žádost k financování seniorského bydlení v obci Bochoř a zhodnoťte přínosy a rizika projektu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DOLEŽAL, Jan. Projektový management: komplexně, prakticky a podle světových standardů. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2016, 418 s. Expert. ISBN 978-80-247-5620-2.
DVOŘÁK, Tomáš. Nadace a nadační fondy: text zákona s poznámkami. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 130 s. ISBN 978-80-7357-563-2.
MAREK, D., KANTOR, T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
PERKINS, Eastman. Building Type Basics for Senior Living. 2nd ed. Hoboken, N.J.: John Wiley and Sons, 2013, 432 s. ISBN 978-11-1833-018-0.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Jiří Zicha, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: **14. prosince 2018**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2019**

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjmem-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá návrhem projektu financování seniorského bydlení v obci Bochoř. Úvod teoretické části se zaměřuje na bytovou politiku a roli státu v oblasti bydlení. Část se zaměřuje na sociální služby a jejich principy a stárnutí obyvatelstva. Praktická část práce obsahuje strategické dokumenty Olomouckého kraje a je zobrazena demografická struktura obce Bochoř. Součástí praktické části je SWOT analýza a dotazníkové šetření na základě kterých byly zjištěny potřeby bydlení pro seniory. Závěr je věnován návrhu zpracování projektové žádosti o dotaci, která je nezbytná k zajištění nového bydlení pro seniory.

Klíčová slova: Bydlení pro seniory, stárnutí obyvatelstva, sociální služby, sociální bydlení

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with proposal of financing senior living project in municipality Bochoř. Outset of theoretical part is focused on housing policy and on the role of a state in the area of housing. Attention is also paid social services, their principles and aging of population. Practical part contains an analysis of strategic documents of Olomoucký region and also actual demographic structure of municipality Bochoř. Further was created SWOT analysis, which together with realized survey serves as basis for findings of target group's needs and cover of senior housing. Conclusion is dedicated to the proposal of subsidy project application, which is necessary for offer of new senior housing.

Keywords: senior housing, population aging, social services, social housing

Ráda bych poděkovala na tomto místě JUDr. Jiřímu Zichu, Ph.D. za vhodné náměty a připomínky, které velkou měrou přispěly k vypracování této práce.

Dále bych chtěla poděkovat rodině a kamarádům za podporu, pevné nervy a výdrž po celou dobu mého studia a v průběhu zpracování bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 BYTOVÁ POLITIKA	11
1.1 ROLE STÁTU V OBLASTI BYDLENÍ.....	12
1.1.1 Podpora seniorů v oblasti fyzické dostupnosti bydlení.....	13
1.1.2 Podpora seniorů v oblasti finanční dostupnosti	13
1.1.3 Příklady projektů ČR v oblasti sociálního bydlení	13
1.1.4 Projekt podpora sociálního bydlení.....	14
1.2 BYTOVÁ POLITIKA V ČR A SENIOŘI.....	15
2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY A STÁRNUTÍ OBYVATELSTVA	16
2.1 PRINCIPY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ČR.....	16
2.2 ODPOVĚDNÉ OSOBY ZA POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE V SOCIÁLNÍCH ZAŘÍZENÍCH.....	18
2.2.1 Nadace jako forma podpory pro domovy seniorů.....	19
2.3 SLUŽBY PRO SENIORY V ČR	20
2.4 SENIORSKÉ BYDLENÍ	23
2.4.1 Příjem seniora do nového obydlí.....	23
2.5 STÁRNUTÍ OBYVATELSTVA JAKO SOCIÁLNÍ PROBLÉM	24
3 PŘEDSTAVENÍ FONDŮ EU	26
3.1 EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ	26
3.2 EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND.....	26
4 METODIKA VÝZKUMU	27
4.1 SWOT ANALÝZA	27
4.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
5 ANALÝZA AKTUÁLNÍCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE	30
5.1 STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OLOMOUCKÉM KRAJI PRO ROKY 2018-2019.....	30
5.2 AKČNÍ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A OLOMOUCKÉHO KRAJE NA ROK 2019.....	31
6 DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA	34

6.1	VÝVOJ POČTU OBYVATEL	34
6.2	STRUKTURA OBYVATEL DLE POHLAVÍ A VĚKU	34
6.3	DEMOGRAFICKÝ POHYB OBYVATEL	35
6.4	ZHODNOCENÍ DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE	36
7	AKTUÁLNÍ NABÍDKA BYDLENÍ PRO SENIORY	37
8	VSTUPNÍ ANALÝZA VYUŽITÍ BYDLENÍ PRO SENIORY.....	38
8.1	SWOT ANALÝZA	38
8.2	METODY SBĚRU DAT	40
8.3	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	40
8.3.1	Shrnutí výsledků dotazníkového šetření	46
8.4	MARKETINGOVÝ PLÁN	46
8.4.1	Produkt	46
8.4.2	Cena.....	47
8.4.3	Propagace	47
8.4.4	Distribuce	48
9	NÁVRH PROJEKTU SENIORSKÉHO BYDLENÍ.....	49
10	PROJEKTOVÁ ŽÁDOST	50
10.1	NÁLEŽITOSTI PROJEKTOVÉ ŽÁDOSTI.....	50
10.1.1	Popis výchozího stavu.....	50
10.1.2	Cíle projektu.....	51
10.1.3	Příjemce podpory	51
10.1.4	Aktivity projektu	51
10.1.5	Zdroj financování	51
10.1.6	Časový harmonogram	51
10.1.7	Rozpočet projektu	52
10.2	PŘÍNOSY A RIZIKA PROJEKTU.....	52
ZÁVĚR	54	
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55	
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	58	
SEZNAM OBRÁZKŮ	59	
SEZNAM TABULEK.....	60	
SEZNAM PŘÍLOH.....	62	

ÚVOD

Téma bakalářské práce „Návrh projektu financování seniorského bydlení z fondů EU v obci Bochoř“ bylo autorkou zvoleno kvůli prověření dostupnosti problematiku bydlení pro seniory a jeho financování, je problém v dostupnosti bydlení pro seniory, kdy poptávka převyšuje nabídku. Kvůli demografickému vývoji populace, který prokazuje trend stárnutí populace, a jejich rodiny nemají kapacitu se jim věnovat v důsledku vlastní vytíženosti, a proto vyhledávají a upřednostňují služby domovů pro seniory a pečovatelských služeb. Pro financování seniorského bydlení budou využity finanční prostředky z fondu z EU.

Cílem práce je vytvořit nové příležitosti v oblasti kvalitního bydlení pro seniory, které umožňuje seniorům do aktivní zapojení do života a aby byla zachována jejich životní úroveň a aby mohli vést důstojný život.

Teoretická část bakalářské práce je zaměřená na bytovou politiku, která popisuje roli státu v oblasti bydlení a nástrojů podpory seniorů v oblasti fyzické a finanční dostupnosti bydlení. Další kapitolou jsou sociální služby a problematika stárnutí obyvatelstva, kde jsou popsány principy sociálních služeb v ČR, vymezení odpovědných osob, poskytujících zdravotní a sociální péči v sociálních zařízeních a aspekty při přijímání seniora do nového bydlení. V praktické části jsou podrobeny analýze strategické dokumenty Olomouckého kraje, zaměřující se na programy pro zlepšení aktuální situace životní úrovně seniorů a jejich aktuálního postavení ve společnosti. Dále je zohledněna demografická struktura obce Bochoř a s tím spojené dotazníkové šetření, které bylo provedeno pro zjištění potřeb nového seniorského bydlení. V závěru práce je zhodnocení návrhu projektu financování, zda by vůbec byl tento projekt úspěšný, a jaké zdroje financování budou využity.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce „Návrh projektu financování seniorského bydlení z fondu EU v obci Bochoř“ je zajistit vhodné financování z fondu EU na bydlení pro seniory. Dílčí cíle, které by měli dopomoci k naplnění hlavních cílů, jsou analýza celkové situace seniorského bydlení, SWOT analýza a zmapování zařízení, které v současnosti poskytují bydlení pro seniory.

Rešerše

Je základním soupisem veškeré použité publikace k vybranému tématu. Výsledkem rešerše je tedy seznam prohledaných informačních zdrojů, jako jsou například knihovny, odborné elektronické zdroje nebo prostudování příslušných dokumentů k danému tématu práce. Díky prostudování této literatury dojde k vytvoření určité představy či základních poznatků, které nám slouží k porozumění zvolenému tématu. (Ústřední knihovna CVUT, ©2017)

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BYTOVÁ POLITIKA

Bydlení patří mezi nepostradatelné oblasti lidského života a existuje mnoho tvrzení, že je zároveň základní lidskou potřebou. Aby občané každého státu mohli mít kvalitní a dostupné bydlení, řeší tuto problematiku vlády a vytváří specializovaná ministerstva, která následně zpracovávají různé koncepce zaměřující se na vytvoření efektivního nástroje, kterým intervenují na trhu s bydlením.

Existuje široká škála nástrojů bytové politiky, které dokážou zajistit rovnováhu na bytovém trhu a finanční dostupnost odpovídajícího bydlení i lidem, kteří mají nízké příjmy. Mezi tyto nástroje patří například regulace cen nájemného, regulace cen vlastnického bydlení, regulace dalších cen spojených s bydlením např. energie, podpora výstavby vlastnických či nájemných forem bydlení, stavební spoření, úroková míra hypoték a mnoho dalších. (Lux, 2002, s. 11)

Finanční dostupnost bydlení je velmi důležitým aspektem při řízení bytové politiky. Dostupnost se váže k zajištění úrovně bydlení vztahující se k určitému standardu bydlení a k finanční částce vynaložené za nájemné, kterou třetí strana (Vláda) považuje za rozumnou a přiměřenou a není přílišným zatížením pro domácnost. Finanční dostupnost lze změřit podílem nákladů na bydlení, které domácnost měsíčně vynaloží na dlouhodobé udržení bydlení a čistého příjmu domácnosti. Vláda se následně zabývá zbytkem disponibilního příjmu domácnosti a snaží se zjistit, zda si domácnost může zajistit ostatní nezbytné potřeby. S problematikou bydlení se pojí určité metodologické problémy a to jsou například fakta, že nízká míra zatížení výdaji na bydlení může snižovat kvalitu nabízeného bydlení, referenční kategorie ani reziduální příjem jen velmi málo zobrazuje reálné životní podmínky osob pohybujících se nad stanovenou limitní hodnotou a bydlení se označuje jako heterogenní zboží, takže do výdajů za bydlení není zahrnuta kvalita bydlení ani jiné faktory, které plynou z ochrany nájemních práv, není zohledněna občanská dostupnost zařízení a ani dojíždka do zaměstnání. Analýzy, na základě, kterých se bytová politika konceptualizuje, vycházejí z představy, že bydlení je zboží dlouhodobé spotřeby a tím pádem patří mezi drahé zboží. (Lux, 2002, s. 13,14)

Autorka (Poláková, 2006 s. 30) píše, že cílem bytové politiky by mělo být poskytnutí dostatečné úrovně bydlení, ve kterém si každá domácnost může pořídit adekvátní bydlení, tedy shoduje se s ostatními autory, že bydlení by mělo být celkově dostupné z hlediska kvality a ceny. Aby byly naplněny tyto cíle, měla by se stanovit základní představa ohledně standardů bydlení. Je nutné oddělit celkovou bytovou potřebu od individuálních preferencí

domácností, které mohou být uspokojeny trhem s byty. Jakmile se tyto dva aspekty odliší, část neuspokojené poptávky by měl řešit stát pomocí intervencí.

1.1 Role státu v oblasti bydlení

Typologie bydlení je členěna na několik kategorií. Politika bydlení je v každé zemi řízena jinak a existuje mnoho diferenciací, které je nutno zohlednit při řešení problematiky bydlení. Sociální bydlení je, jak již bylo zmíněno, forma zajištění dostupného bydlení všem potřebným na úkor veřejných rozpočtů. Finanční participace státu v poskytnutí bydlení sociálně vyloučených nebo osobám, kterým teprve exkluze hrozí, by však měla hrát jen doplňkovou roli a mnohem více má být projevena vůle ohrožených v rámci získání vlastního bydlení. (Perkins, 2011, s. 38)

Intervence, které stát v oblasti bytové politiky provádí, spočívají na dvou principech. První se zaměřuje na snížení tržních nedostatků, které vyplývá z nedokonalosti trhu bydlení. Mezi problémy spojené s tímto principem patří existence externalit, nedostatek relevantních informací, nespolehlivost informací, vysoké transakční náklady, nízká likvidita, nízká cenová elasticita nabídky a poptávky. Druhý princip se zaměřuje na zajištění určité míry redistribuce, protože je nezbytné poskytnout bydlení i příjmově slabým, resp. zvýšit těmto osobám finanční dostupnost bydlení a snížit disparity v oblasti spotřeby bydlení, což je preventivní krok, který brání sociálnímu vyloučení těchto skupin. Duální role státu v problematice zajišťování bydlení je označena jako „role racionálního ekonomy a chápatícího paternalisty“ a vyplývá z definice ekonomického optima, které vzniklo italským sociologem Vilfredem Paretem. Státní intervence zasahující do politiky bydlení jsou cíleny na efektivnější fungování trhu bydlení. Označení „Chápatící paternalista“ pak vychází z několika teoretických konceptů blahobytu státu, jejichž primární idea je předurčení nutného zajištění míry redistribuce bohatství tzn. realizovat vládní zásahy prosazující blahobyt státu. V praxi se často vyskytují případy, kdy stát nemůže zcela dodržet první roli „racionálního ekonomy“, protože efektivní fungování trhu by bylo udrženo v případě, že by stát nezasáhl pomocí intervencí, které by tím pádem nemohly zabránit sociálním nerovnostem. Jako příklad autor uvádí snížení efektivity trhu v rámci zvýšení monopolizace bytového developmentu. Teorie nedokáže odpovědět na otázku, která ze dvou rolí státu by měla být upřednostněna, jelikož různé teorie přináší rozdílné závěry. (Lux, 2011, s. 49, 50)

Podle Polákové (2006, s. 31) By mělo mezi cíle státní bytové politiky patřit

- Podpora výstav nových bytů
- Péče o aktuální bytový fond a efektivní rozvržení jeho využívání
- Podpora vlastnického i nájemního bydlení
- Zaměření se na domácnosti s nízkými příjmy nebo na jinak znevýhodněné domácnosti
- Realizace stavby nového sociálního bydlení
- Kooperace s ostatními subjekty (neziskové organizace) v oblasti bytové politiky
- Zaměření se na účinnost a efektivnost poskytovaných dotací v oblasti bydlení
- Úprava legislativy vztahů mezi subjekty na trhu s byty

1.1.1 Podpora seniorů v oblasti fyzické dostupnosti bydlení

Aby měli senioři možnosti volby v rámci bydlení, zasazuje se ministerstvo pro místní rozvoj o výstavbu podporovaných bytů, jimiž se rozumí nájemní byty, jejichž účel je obstarat sociální bydlení osobám, které mají ztížený přístup k bydlení v důsledku jejich věku, zdravotního stavu nebo sociálním okolnostem jejich života. Dům se označuje jako dům zvláštního určení, který musí být technicky přizpůsobený do podoby upravitelného bytu. Upravitelný byt je termín označující byt, který již nemusí být bez jakýkoliv dalších stavebních úprav využit pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Autor uvádí, že hlavním důvodem, proč je nabídka zařízení pro seniory omezená a nedostačující poptávky, jsou finanční a časově náročné důvody. (Lux, 2011, s. 133-135)

1.1.2 Podpora seniorů v oblasti finanční dostupnosti

V rámci této podpory neexistuje žádná přímá podpora, ale obecněji formovaná podpora v rámci podpory sociálně slabých formou příspěvků na bydlení a doplatku na bydlení. Zákony o sociální podpoře patří mezi složitější vzájemně se podmiňující problematiku, takže pro seniora je obtížné vyřízení požadavku o dávku. (Lux, 2011, s. 135)

1.1.3 Příklady projektů ČR v oblasti sociálního bydlení

Projekt je v dnešní době často chápán různě, proto byl pro účel této práce vymezen. Každý projekt je vložen do časového rámce, který je omezený a zároveň je omezen i nákladově a zdrojově. Cílem projektu je vytvořit předem definované výstupy, které jsou již předem

naplánovány jak z pohledu rozsahu splnění projektových cílů, tak je zde kladen důraz na kvalitu v souladu platnými standardy. (Doležal, 2016, s. 17)

Mnoho projektů probíhá skrz tzv. výzvy, (call for proposals), které jsou zveřejněny v určitém časovém období a dávají prostor žadatelům pro předložení projektů, které jsou pak následně posuzovány z pohledu naplnění určitého stanoveného cíle. Pokud jde o projekt v rámci Evropské unie, každá výzva obsahuje číslo výzvy, název programu, priority, určité oblasti podpory, kam se má projekt předkládat, přesný deadline předložení projektové žádosti, odkaz k nalezení detailnějších informací, specifikaci žadatelů, vymezení maximální a minimální částky, která do projektu má být vložena, vymezení způsobilých výdajů, kritéria hodnocení atd. (Marek, 2009, s. 175)

1.1.4 Projekt podpora sociálního bydlení

Financování: Evropský sociální fond

Operační program Zaměstnanost

Projekt cílí na podporu sociálního bydlení v české republice a také se snaží podnítit rozvoj systému sociálního bydlení skrz spolupráci se zahraničím, podpory vzdělávání a zasazuje se v této oblasti o provádění výzkumných aktivit. Díky projektu bude založeno kontaktní centrum, kde se aktuálně pracovníci participují na přípravě zkušebního systému sociálního bydlení, které je opřeno o koncepční dokument ČR 2015-2025. MPSV se podílí na zkušebním testování tohoto projektu se šestnácti vybranými obcemi, kterým je díky projektu poskytnuta podpora sloužící k implementaci lokálního koncepčního dokumentu sociálního bydlení. (MPSV, 2017)

Program Výstavby – Projekty nájemních domů seniorského bydlení

Státní fond rozvoje bydlení má úvěrový program určený pro výstavbu nájemních bytů a domů. Nové obydlí je určeno pro seniory 65+ a zdravotně či příjmově vymezené osoby, mezi které také patří osoby starší osmnácti let, které ztratily domov v důsledku živelné pohromy. Úvěr lze čerpat ve výši až 90 % a jeho splatnost je 30 let. V roce 2019 byl pro tento program rozpočet 380 mil. Kč (SFRB, 2019)

V rámci tohoto programu se nyní zpracovává projekt „Projekty nájemních domů seniorského bydlení“, který byl vypracován na základě spolupráce SFRB a ČVUT, které zvítězilo v rámci výběrového řízení. Fakulta architektury a Fakulta stavební vytvořila vzorové projekty, které zahrnují všechny aspekty kvalitního bydlení. (SFRB, 2019)

1.2 Bytová politika v ČR a senioři

Na základě demografického vývoje bylo v České republice přijato několik strategických dokumentů, které zohledňují problematiku bydlení pro seniory. Byl připraven dokument „Národní program přípravy na stárnutí na období 2008 až 2012“, který přijala vláda v roce 2008. Dokument byl cílen na postihnutí demografických změn a zajištění potřeb starších lidí. Program byl vytvořen v návaznosti na dokumenty a doporučení OSN a z dokumentů dalších mezinárodních organizací, mezi kterými byl např. i Mezinárodní akční plán pro problematiku stárnutí a Zásady OSN pro starší osoby. (Lux, 2011, s. 130-132)

Dalším dokumentem byl „Národní program přípravy na stárnutí na období 2013 až 2017“, který se zabýval rozvíjením vzděláváním pro seniory skrz univerzity třetího věku do maloměst a obcí, také zde byla snaha o vnesení age-managementu do personálních procesů zaměstnavatelů, podporovaly se projekty zaměřené na mezigenerační komunikaci, jejichž cílem bylo sdílení zkušenosti ze života a společenské moudrosti seniorů, vytvářely se podmínky, které by vedly ke vzniku pozitivního přístupu a přátelského prostředí vůči seniorům zaměřující se na zajištění adekvátního seniorského bydlení, dopravu a přiměřenou dostupnost sociálních služeb v oblasti zdravotnictví, snaha o participaci seniorů do dobrovolnických činností a zvyšování povědomí společnosti o stárnutí populace obecně v rámci demografických změn. (MPSV, 2012)

Politika stárnutí je tématem řešeným i v rámci vyšších samosprávných celků. Nyní je realizován projekt „Projekt na podporu a rozšíření politiky přípravy na stárnutí napříč ČR 2017-2020“. Dokument cílí na přípravu stárnutí populace do aktuálních strategických a rozvojových dokumentů vyšších samosprávných celků a také napomáhá v realizaci plnění těchto cílů v praxi. Výstupem projektu je strategický dokument na léta 2018-2022. Celý postup projektu je rozdělen do fází, kdy nejdříve proběhne ověření jednotlivých subjektů poradenství, které se zabývají poskytováním sociálních služeb pro seniory, dále se zpracují odborné analýzy jako podklad pro tvorbu strategických dokumentů na regionální úrovni, vytvoří se národní strategie přípravy na stárnutí pro období 2018-2022, následně proběhne zjišťování zahraničních zkušeností v rámci mezinárodní spolupráce a sbírání příkladů dobré praxe, kde bude snaha o aplikaci řešení na české prostředí, k závěru projektu budou realizovány aktivity zaměřené na informování široké veřejnosti s propagací národní strategie, evaluace projektu a řízení a administrace projektu. (MPSV, 2017)

2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY A STÁRNUTÍ OBYVATELSTVA

Sociální služby jsou součástí veřejných služeb a v zahraniční literatuře se označují jako humanitní služby. Finanční prostředky na sociální služby jsou čerpány z veřejných rozpočtů, tudíž o jejich fungování rozhoduje stát, kraje a obce. Sociální služby využívají lidé společensky znevýhodnění za účelem odstranění jejich společenských bariér a podpoření kvality jejich života. (Matoušek, 2011, s. 9)

2.1 Principy sociálních služeb v ČR

MPSV má svůj dokument, který by mnozí lidé hledali pod názvem „Bílá kniha“, jenž obsahuje celkem sedm principů sloužících jako jakési hranice pro poskytování sociálních služeb. Principy vzešly z příkladů dobré praxe, myšlenek odborníků, výzkumů a také ze závazků plynoucích z mezinárodních smluv. (Krhutová, 2013, s. 20)

Princip Nezávislost a autonomie

Každý člověk odpovídá za svůj život a přijímá vlastní rozhodnutí o svém životním stylu. Služby by v rámci tohoto principu měly u jejich uživatele budovat nezávislost, respektovat jeho individualitu a tolerovat rozdíly. (Krhutová, 2013, s. 21)

Princip Začlenění a integrace

(KRHUTOVÁ, 2013, s. 21,22) Cílem sociálních služeb je, stabilizace současného společenského postavení či vzestupu jedince a jeho životní úrovně a nikoliv degradace. Veškeré činnosti jsou realizovány s ideou ochránit cílovou skupinu před sociální exkluzí. Sociální služby svým klientům podávají pomocnou ruku v běžných občanských situacích jako je např. nákup potravin či starost o jakoukoliv jinou činností v rámci udržení chodu domácnosti.

Princip Respektování potřeb

Spektrum služeb, které jsou individuálně nabízené, se odvíjí od potřeb lidí nikoliv systému. (Krhutová, 2013, s. 22)

Princip Partnerství

Aby se mohlo diskutovat o efektivních službách, musí zde existovat kooperace mezi veškerými sektory společnosti, tzn. mezi jednotlivci, místní samosprávou, občany, kraji a

státem. Není cílem, aby člověk byl pasivním příjemcem služby, ale aby si aktivně zajišťoval zajištění svých potřeb. (Krhutová, 2013, s. 22)

Princip Kvalita

Uživatelům, kterým se sociální služby poskytují, musí být zaručena jejich kvalita a bezpečnost. Je důležité, aby nejen uživatelé soc. služeb, ale také jejich rodiny věřili kvalitě služeb a měli v ně důvěru. Na druhé straně by měly být schopni poskytovatelé sociálních služeb zhodnotit, zda jsou splněny všechny předpoklady standardy kvality u poskytovaných služeb. Součástí dodržování principu kvality je samotné průběžné zvyšování kvalifikace v rámci profesního vývoje. (Krhutová, 2013, s. 22) Ukazatelem úspěšně naplněného principu Kvality je spokojenost klientů či pozitivní vliv sociálních služeb na jejich zdravotní stav, který je měřitelný snížením nemocnosti či úmrtnosti klientů, nižším užíváním léků anebo například aktivním stylem života.

Kvalita služeb již byla zapracovaná i do integrovaného operačního programu, který byl realizovaný ke splnění konvergence v programovém období 2007–2013. Šlo o zkvalitnění veřejných služeb v oblasti začlenění osob do společnosti, zdravotnictví, služeb zaměstnanosti a také prevenci proti rizikům a zajištění bezpečnosti. Oblasti pro intervence byly služby v oblasti sociální integrace, služby v oblasti veřejného zdraví, služby v oblasti zaměstnanosti a služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik.

Kvalita služeb již byla zapracovaná i do integrovaného operačního programu, který byl realizovaný ke splnění konvergence v programovém období 2007–2013. Šlo o zkvalitnění veřejných služeb v oblasti začlenění osob do společnosti, zdravotnictví, služeb zaměstnanosti a také prevenci proti rizikům a zajištění bezpečnosti. Oblasti pro intervence byly služby v oblasti sociální integrace, služby v oblasti veřejného zdraví, služby v oblasti zaměstnanosti a služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik. (Bajer, 2009, s. 103)

Pobytové sociální služby jsou hodnoceny pomocí standardů kvality, které jsou národně srovnatelné a také jednotlivá zařízení si mohou na základě národní metodiky vypracovat své manuály, které hodnotí interní standardy. Nejčastějším feedbackem v rámci ubytovacích služeb seniorům jsou např.

- Externí hodnocení či realizace auditů
- Zhodnocení situace pracovníky či externí nebo interní supervize
- Šetření v oblasti zpětné vazby rodiny a klientů pomocí dotazníků, rozhovorů, besed

- Počet ročně vznesených stížností
- Hodnocení interních dokumentů, posuzování vhodnosti individuálních adaptačních plánů
- Porady uvnitř vedení
- Dotazníky určené k sebereflexi
- Vstupní, průběžné a závěrečné hodnocení jednotlivých projektů

Všechny tyto aspekty mohou vést k lepší organizaci sociálních zařízení, které díky kvalitní zpětné vazby mohou pracovat na zvyšování kvality a poskytnutí efektivnějších služeb. (Matoušek, 2005 s. 189,190)

Princip Rovnost bez diskriminace

Sociální služby jsou přístupné pro veškeré klienty a nesmí probíhat žádná diskriminace, tzn. sociální pracovník se u klienta nesmí ohlížet na styl života, postižení, pohlaví, sexuální orientaci atd.... Poskytovatelé finančních prostředků by rovněž měli nahlížet na potřeby regionu. (Krhutová, 2013, s. 22)

Princip Rozhodování v místě

Rozhodnutí o předmětu služby, příjemci služby a způsobem poskytnutí by mělo být učiněno na úrovni jednotlivce a komunity. Vláda v této problematice nezastupuje přímého poskytovatele a její hlavní rolí je modelace celkového rámce, k jehož naplnění slouží jiné legislativou stanovené subjekty. Hlavní slovo v této problematice mají především obce, které reagují na aktuální místní potřeby a dokáží do svých řešení zakomponovat i místní specifika. (Krhutová, 2013, s. 23)

2.2 Odpovědné osoby za poskytování zdravotní a sociální péče v sociálních zařízeních

Mezi subjekty, které jsou oprávněné poskytovat sociální služby, patří obce, kraje a MPSV. Obce jsou následně oprávněny zřídit si své organizační složky bez právní subjektivity nebo příspěvkové organizace s právní subjektivitou v rámci samostatné působnosti. Mezi zřizovatele a poskytovatele sociální péče můžou patřit i nestátní neziskové organizace. Financování u těchto subjektů probíhá formou získávání dotací na činnost z veřejných rozpočtů. V důsledku vývoje legislativy tyto subjekty mohou zřizovat občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby. Mezi další subjekty sice patří i

Nadace, ale ty mohou pouze sociální péči a s ní spojené činnosti jen financovat. (Matoušek, 2011, s. 12)

V pobytových zařízeních sociálních služeb je běžná praxe, že klienti získávají zdravotní péči. Stav v domovech pro seniory je aktuálně takový, že velké zastoupení klientů by mělo být umístěno do zdravotnických zařízení. Většina pobytových zařízení sociálních služeb poskytuje ošetrovatelskou péči a zaměstnanci v takovýchto zařízeních musí mít k výkonu práce odbornou způsobilost k výkonu zdravotní péče, která je upravena v zákoně o sociálních službách 108/2006 Sb. § 36. V pobytových zařízeních může zdravotní péči vykonávat i oprávněný poskytovatel. Další zodpovědnou osobou je registrující poskytovatel (většinou praktický lékař) nebo ošetřující lékař, který poskytuje ambulantní péči v oboru všeobecné praktické lékařství. Téměř každý klient je přiřazen k ošetřujícímu lékaři, který na něj bere tzv. kapitační platbu a musí vykazovat pojišťovně mimokapitační výkony. Ošetřující lékař nese plnou odpovědnost za zdravotní péči, kterou poskytuje klientovi. Posledním subjektem odpovědným za poskytování zdravotní péče jsou pojišťovny, které jsou povinné zajistit poskytování hrazených zdravotních služeb svým pojištěncům podle zákona o veřejném zdravotním pojištění č. 46/1997. (Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2016, s. 69-72)

2.2.1 Nadace jako forma podpory pro domovy seniorů

Nadace a nadační fondy patří mezi právnické osoby povahy samostatné soukromoprávní. Tyto organizace jsou zřízeny kvůli účelného sdružení majetku. V rámci naplňování svých cílů, mají nadační fondy a nadace právo na jednání, jelikož každá tato organizace má svojí speciální právní subjektivitu. Pokud by nastal případ, ve kterém by nadace či nadační fond jednal v rozporu se svým účelem, nevede učiněné chování k neplatnosti. K neplatnosti dochází až v okamžiku, když je vyvolaný záměrný exces, nebo když zasáhne zvláštní zákon.

Nadace a nadační fondy mají své znaky a určitá specifika a jejich vznik, samotné existování a zánik musí být v souladu zákona na základě zákona. Jak již bylo zmíněno nadace a NF mají svou speciální právní subjektivitu a jsou způsobilé k právním úkonům. Nesou také deliktní způsobilost, což v důsledku znamená, že mají svou civilní a správní odpovědnost. Existuje zde pevná organizační struktura a majetek právnické osoby je vždy separován od majetku zřizovatele, členů zastoupených v orgánech, zaměstnanců a třetích osob. Nadace vždy musí mít uveden svůj název, sídlo a národnost. Majetek nadace je vytvářen nadačním jměním a ostatním majetkem nadace, který je použit k dosažení stanoveného účelu. Nadační

jmění jsou peněžité i nepeněžité vklady a nadační dary, které jsou zapsány v nadačním rejstříku. Aby mohla nadační fond plnit svůj účel, využívá veškerý svůj majetek skrz nadační příspěvek, který zákon specifikuje jako příspěvek finanční či hmotný, který je užit účelně třetí osobě z důvodů zřízení nadace či nadačního fondu. Naopak nadační dar je vklad do nadace či nadačního fondu, který poskytne třetí osoba těmto organizacím za účelem naplnění svých cílů. (Dvořák, 2010, s. 19,20,23)

2.3 Služby pro seniory v ČR

Autor (MATOUŠEK, 2005 s. 164) uvádí, že sociální práce s cílovou skupinou starších lidí obnáší jistá dilemata a kritické momenty, které by neměly být přehlíženy při poskytování sociálních služeb. Při práci se seniory nemůže existovat ostrá hranice mezi zdravotní péčí a sociální prací, jelikož zhoršení zdravotní stránky pacienta většinou vede k menší samostatnosti klienta. Tato situace pak vyžaduje větší míru příjmu sociálních služeb. Proto by sociální pracovník měl pracovat v týmu zdravotnický vzdělaných a certifikovaných pracovníků. Tento jev platí i opačně, což znamená, že i pokud nastanou u klienta změny sociální, zatěžuje tato situace klientovu zdravotní stránku, proto je nutné pomocí metod sociálního pracovníka pomoci dotyčné osobě a adaptovat ji do stávajícího prostředí nebo integrovat do nového. Sociální pracovník musí být vybaven speciálními dovednostmi, které mu umožňují komunikaci s lidmi, kteří mají různá duševní onemocnění a musí porozumět jejich potřebám a uspokojit je. Jelikož je pracovník často starým člověkem považován za jediného prostředníka seniora se světem mimo jeho domov, je nutné a nezbytné, aby v něm pracovník dokázal vyvolat důvěru a navodit jim pocit bezpečí a jistoty. Sociální pracovník by měl být pro seniora nástrojem pro udržení kontroly nad jeho životem a sloužit jako podpora pro jeho rozhodnutí. V neposlední řadě je pak nutné, aby pečovatel či ošetřovatel uměl pracovat a vycházet i s rodinou klienta a pomoci jim při péči o jejich blízké.

V České republice existuje mnoho forem sociálních služeb pro seniory, které slouží k odstranění disparit a umožnění jejich důstojného zapojení do společenského života či usnadnění běžných aktivit, které souvisí s fungováním člověka. (MPSV, 2013)

U terénních sociálních služeb je velmi nutná identifikace potřeb rizikových klientů a následně na ně reagovat adekvátní službou, která jim zajistí vyřešení jejich aktuální situace, která může být nesnadná ze stránky sociální, zdravotní či ekonomické. (Matoušek, 2005 s. 172)

Volnočasové aktivity přizpůsobené seniorům

Existuje řada vzdělávacích a kreativních kurzů, programů a různých společenských akcí, také se klade důraz na pohybové aktivity, jejichž ideou je vnést aktivně společenskou složku do života seniorů a dát jim prostor a příležitost setkat se svými vrstevníky. (MPSV, 2013)

Ambulantní pečovatelská a ošetrovatelská péče

Patří mezi nejčastěji užívané služby mezi seniory, jelikož klienti nemusí opouštět svůj vlastní domov, ale díky službě lépe zvládají rutinní situace, které se s přibývajícím věkem stávají náročnější. Pečovatelskou službu jsou oprávněny vykonávat pouze osoby, které prošly rekvalifikačním kurzem. Ošetrovatelské služby jsou pak zdravotní služby, týkající se aplikace nejrůznějších léčiv a poskytování zdravotnických úkonů, které klientovi poskytují zdravotní sestry. (MPSV, 2013)

Stacionář a denní centrum

Služba spočívá v dopravení seniora do stacionáře nebo centrum obstará dopravení seniora k sobě a v zařízení se již veškerá starost předává do rukou sociálních pracovníků. Existují i stacionáře specializované na určitou chorobu. Tento typ služby slouží pro klienty, kteří chtějí setrvat ve svém domově, ale existují zde určité bariéry, které jim znemožňují 100% soběstačnost, vyžadují dohled v dlouhodobém časovém horizontu a nejbližší jim nejsou schopni poskytnout 24 hodinovou péči. (MPSV, 2013)

Odlehčovací služby

Klienti, jejichž zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý anebo jsou závislí na péči ostatních, využívají odlehčovací služby, jejichž úkolem je poskytnout ať pobytovou či terénní formou službu, která spočívá v úpravě domova, pomoc pečujícím nabrat síly, při náhlém zhoršení zdravotního stavu klienta a v mnoha dalších případech. (MPSV, 2013)

Léčebny dlouhodobě nemocných

Tato zařízení kooperují s nemocnicemi a vlastní svá oddělení následné péče nebo oddělení pro dlouhodobě nemocné pacienty. Služba je plně hrazena zdravotním pojištěním, ale je zde poplatek, který činí 100 Kč za den. Průměrná doba setrvání klienta v těchto zařízení trvá od několika týdnů až do několika měsíců, ale horní hranice není omezena. Pokud odborníci v zařízení usoudí, že je stav klienta stabilizován, propouští se do domácí péče. (MPSV, 2013)

Hospice

Tato zařízení se dělí na domácí (mobilní) a pobytová zařízení. Pro přiřazení hospice ke klientovi není důležité místo trvalého bydliště. Hospice jsou svou povahou určeny pro klienty, pro které již neexistují žádné možnosti léčby a jsou na konci své životní dráhy. Tato zařízení zaměstnávají specializovaný zdravotnický personál, který klientovi zajišťuje úlevu od nesnesitelných bolestí a do poslední chvíle jeho života se zasazuje o zachování jeho důstojnosti a pocitu, že v nejtěžších či posledních okamžicích svého života nezůstane klient sám. (MPSV, 2013)

Pobytové služby pro seniory

V České republice byly do roku 2006 služby rozděleny do následujících kategorií, a to na domovy důchodců, domovy s pečovatelskou službou a domovy-penziony pro důchodce. Zákonodárci novou legislativou toto rozčlenění upravili a všechna již zmíněná zařízení pobytového typu do kategorie domov pro seniory. (MATOUŠEK, 2011, s. 99)

Pokud nastane situace, která neumožňuje rodině pečovat o svého seniora, existují různé druhy pobytových služeb. Jednotlivá pobytová zařízení se od sebe diferencují rozsahem poskytované péče a služeb a také cenou. Zřizovatelem těchto zařízení může být město, městská část, kraje a neziskové organizace.

Pobytová zařízení organizačně zřizovaná soukromou společností či fyzickou osobou jsou obtížně kontrolovatelná, a pokud domov není zapsán do Registru poskytovatelů sociálních služeb, nemusí splňovat zákonem určené standardy služeb.

Financování těchto služeb zajišťuje určený příspěvek na péči, nebo si klient platí služby ze starobního důchodu. Ceníky „státních“ a neziskových domovů jsou odvíjeny od aktuálního stavu v rámci sociální situace klienta a horní hranice měsíční částky za bydlení v domově pro seniory nepřekračuje částku 11780 Kč. (MPSV, 2013)

V pobytových zařízeních sociální pracovníci dohlížejí na administrativní práci, která zahrnuje dokumentaci, vyřizování starobních důchodů a peněžní dávky, komunikaci s úřady, výkon administrativy spojené se skonáním klienta či pozůstalostní agendy, plánování příjmu nových klientů a řídí výkon sociálního šetření v oblasti bydliště seniora. Dále pak informují ohledně dostupnosti sociálního bydlení další žadatele a vedou s nimi rozhovory, zajišťují například i zkušební pobyty. Pro klienta vyhotovují individuální adaptační plány, pro lepší integraci do domova a plán péče o seniora. Všechny tyto dokumenty následně projdou

hodnocením, které posoudí, zda odpovídají potřebám klienta. Sociální pracovník také zajišťuje různé programy, které zajistí seniorovi zapojení do společenského života, tj. kultura, vzdělávací akce atd., v průběhu projevování péče o seniora komunikuje s rodinou, řídí návštěvy a propojuje rodinu s komunitou domova. V rámci zajištění nadstandardních služeb jedná o odlehčovací služby, další sociální služby pro obyvatele a také psychosociální pomoc. Hlavní je dodržet všechna lidská práva, etický kodex, standardy kvality služeb a zajistit program. (Matoušek, 2005 s. 180)

2.4 Seniorské bydlení

Domov se zasazuje o bezproblémový přechod mezi nahrazujícími a doplňujícími službami, což znamená, že jsou plně uspokojovány všechny potřeby klientů, které jsou k dispozici běžným obyvatelům. Domov se také participuje v rozvojových aktivitách svého okolí a aktivně vyhledává nové kontakty. V rámci této zásady je nutné sdílení etických zásad domova a iniciace společenských aktivit. Třetí zásadou je podpora kontaktu mezi rodinou klienta a obyvateli domova.

2.4.1 Příjem seniora do nového obydlí

Aby přijetí nového člena domova proběhlo správně, musí být tato problematika kvalitně ošetřena. Autor označuje jako proces velmi rizikový a nese spoustu kritických problémů, které mohou mít i fatální dopady na život seniorů. Je důležité, aby byly obě strany připraveny. Senior ve většině případů preferuje naplánování změny a sám si zařízení vybere v okamžiku, kdy je připraven učinit takové rozhodnutí.

Proces adaptace na nové prostředí je fází, která nastupuje po přijetí seniora a je potřeba se na něj pořádně zaměřit. Procesem adaptace se musí zaměstnat celý tým, který bude ve styku s klientem a musí zde být koordinátor celého období adaptace a každý senior nastupující do domova pro seniory by měl mít přiřazeného svého sociálního pracovníka, který ho bude provázet životem v domově. Jakmile senior je do domova přijat, měl by být pro něj vypracován adaptační plán, který slouží jako manuál či vodítko pro všechny pracovníky v týmu starající se o klienta a slouží k usnadnění náročného období adaptace. Je nezbytné, aby si klient vytvořil nejen pozitivní sousedské vztahy, ale také přátele, členství v různých skupinách a důležité je také přisvojení svého nového prostoru, ve kterém bydlí.

Existuje také individuální plán péče, který je vytvořen na základě posouzení zdravotně duševního stavu klienta. V plánu je napsáno, jaké procedury by měl podstupovat (př. rehabilitace) Další náležitosti mohou být jednotlivé kroky vedoucí ke zlepšení zdravotně duševního stavu pacienta, včetně podpory komunikačních aktivit, vhodným nastavení aktivit nebo například změnu fyzického prostředí. (Matoušek, 2005 s. 181,182)

2.5 Stárnutí obyvatelstva jako sociální problém

Jako hlavní příčinu stárnutí uvádí autorka v demografický pohyb, který se týkal snížení porodnosti za současného prodloužení života, které nastalo nejen díky inovacím v medicíně, ale také racionalizací lidského života. Podle předpovědí ČSÚ dojde v ČR k vysokému nárůstu populace v důchodovém věku a po roce 2045 by procentuální zastoupení seniorů v České republice mělo být přibližně 37%. Zde je nutné zmínit, že „stárnou“ i samotní senioři, což znamená, že začíná narůstat podíl i nejstarší generace. Stárnutí populace v ČR se odrazilo ve statistikách o něco později než u západoevropských zemí, ale vyhlídky do budoucnosti značí, že na se tento jev odrazí na české společnosti v budoucnu. Autorka uvádí, že po roce 2030 se bude ČR řadit mezi populačně nejstarší země. Prognóza ČSÚ dokonce uvádí, že po roce 2060 by naděje na dožití žen mohla dosáhnout až 90 let a 86 let u mužů. Pokud jde o mediální tlak ohledně tématu „stárnutí populace“, občané v jeho důsledku často nadhodnocují podíl seniorů v poměru ke společnosti až o 10 %. V současné situaci je vyvolaná demografická panika, která přirozený jev stárnutí chápe jako ohrožení prosperity a na české společnosti lze vidět, že ji podlehla. Důležitým uvědoměním je také fakt, že zdroj z paniky může spočívat v politické ideologii, na základě které mohou být nadhodnocovány makroekonomické důsledky. Autorka také poukazuje na knihu Světové banky nesoucí jméno Odvrácení krize stáří, kde vystupují osoby, které šíří demografickou paniku a hovoří o příliš velkém počtu starších obyvatel a o negativních dopadech této situace. Hlavním problémem mezigenerační solidarity však není jev populačního stárnutí, ale jeho negativní vnímání. Tento postoj pak zakrývá fakt, že se společnost s tímto jevem vyrovnala např. v roce. 1950, kdy podíl obyvatel 65 let překročil osm procent.

Aby se populace vyrovnala s faktem, že došlo k výraznému prodloužení života v momentě, když už člověk není produktivní, začal používat britský autor Laslett termín „třetí věk“. Tato etapa lidského života má znázorňovat ideu, kdy člověk nemusí chodit do práce a nepečuje o své děti, jelikož již nabyli věku, ve kterém jsou samostatní. Snaží se toto období označit jako „nové“, jelikož se lidem otevírají nové možnosti. Aby občan mohl docílit kvalitního třetího

věku, musí být osobně odpovědný. Podle Lasletta, nemá být období třetího věku prožito zahálkou či leností. Autorka dále zmiňuje Walkerových sedm principů, jak má vypadat aktivní stárnutí.

1. Aktivita seniora je složena ze smysluplných činností, které ho činí šťastným a zároveň jeho rodinu a blízké.
2. Aktivní stárnutí musí být pro „každého“. To znamená, že i přes různá omezení, které stáří nese.
3. Aktivní stárnutí je preventivní nástroj a hlavně proces, který je nastaven tak, aby zahrnoval všechny fáze stárnutí.
4. Podpoření nezbytného prvku mezigenerační solidarity
5. Celá myšlenka by měla garantovat práva a povinnosti. Do práv je zařazeno právo na sociální ochranu a celoživotní vzdělávání je povinností využívat možnosti, které právo poskytuje.
6. Životní strategie by měla být nastavena tak, aby seniora začleňovala do centra dění. Řešením může být vložení občana do politické činnosti, která umožní občanům jednat.
7. Musí být respektovány národní a kulturní odlišnosti, takže otázka hodnocení způsobu stárnutí je velmi sporná a existuje mnoho prostoru k diskusi.

Zmíněná kritéria předpokládají partnerství mezi občanem a státem. Stát by podle Walkera měl občanovi poskytnout prostor realizovat se tam, kde je to potřebné a zajistit mu sociální ochranu. Walker vidí model aktivního stárnutí jako podpoření lidského kapitálu, kde mohou starší občané vystupovat jako osoby předávající své zkušenosti ať už životní, tak pracovní, prostor pro maximalizaci možností života a jeho kvality a také jako preventivní nástroj proti mezigeneračním konfliktům. Autorka konstatuje, že i přes zmíněné výhody modelu aktivního stárnutí se může tato ideologie stát pro některé seniory nenaplnitelná a tudíž dojde k jejich vyloučení, protože nebudou schopny naplnit představy v dostatečné míře. Při problematice stárnutí nemohou být přehlíženy tělesné a mentální limity a proto musí být všechny zakomponovány do analýz. Je také zajímavé, že i přes hlubší zaměření se na problematiku stárnutí se v českém prostředí stále o tomto jevu příliš neví. Existuje stále mnoho otázek v oblasti zapojení seniorů a zejména do jakých oblastí by to bylo možné. Podle autorky je dále nezbytné, aby populace nevnímala seniory jako jednolitě masu, ale naopak aby se společnosti zaměřila na seniory a jejich heterogenitu. (Petrová, 2013, 14-17,30,31,154)

3 PŘEDSTAVENÍ FONDŮ EU

Pro účely BP jsou představeny tyto dva fondy.

3.1 Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond regionálního rozvoje se zaměřuje na vyrovnání regionálních rozdílů, posílení sociální a ekonomické soudržnosti. Úřad vlády ČR uvádí skutečnost, že tento fond financuje hlavně investiční projekty. EFRR je rozdělena do několika priorit: podpora podniků (malých i velkých), inovace a výzkum, digitální agenda, nízkouhlíkové hospodářství. Regiony více rozvinuté musí 80% fondů zaměřovat na dvě z těchto priorit. V přechodových se vyžaduje toto zaměření u 60% fondů a 50% fondů je to u méně rozvinutých regionů.

3.2 Evropský sociální fond

Evropský sociální fond je zaměřen na zaměstnanost a lidské zdroje. Podporuje také rekvalifikace nezaměstnaných, inovativní vzdělávací programy pro zaměstnance, rozvoj služeb zaměstnanosti a institucí, podporu začínajících OSVČ atd.

4 METODIKA VÝZKUMU

4.1 SWOT analýza

SWOT analýzu navrhnul Albert Humphrey v šedesátých letech dvacátého století. Počáteční písmena SWOT jsou Strengths zastupující silné stránky, Weaknesses jako slabé stránky, Opportunities jako příležitosti a Threats jako hrozby. Autor (MÁCHAL, 2015, s. 35) označuje SWOT analýzu jako poměrně snadnou metodu, ale zabývá se riziky, které uživatel z běžných podkladů a dokumentů nerozpozná, proto je potřeba analýzu obnovovat a aktualizovat.

Autor (Marek, 2009, s. 68) poukazuje na to, že u silných stránek by se člověk měl zamyslet nad otázkami, „Jaké jsou výhody projektu?, Co funguje dobře?, Co okolí vnímá jako silné stránky?, Jaké zdroje lze čerpat pro projektu?“ a u slabých stránek naopak např. „Co by mohlo být lepší?“ nebo čemu se při realizaci u projektu vyhnout?

Autorka (Sedláčková, 2006, s. 91) píše, že SWOT analýza je využívána jako jednoduchý prostředek, který slouží k identifikování, objevení a zhodnocení vlivů, na základě, kterých lze předpovědět budoucí vývoj trendů vnějšího světa a také posouzení interní situace a vzájemně se ovlivňujících souvislostí. Aby bylo možné SWOT analýzu provést, je nutné dodržovat postup, který zahrnuje za 1. identifikaci a predikci změn v prostředí zasaženého místa vycházejících z již realizovaných analýz, 2. sumarizaci závěrů jednotlivých částí analýzy a vyhodnotit slabé a silné stránky projektu a v poslední fázi se posuzuje vzájemná provázanost vztahů silných a slabých stránek, které jsou umístěny v tabulce na jednu stranu a na druhou stranu se umísťují okolní vlivy.

4.2 Dotazníkové šetření

Tato výzkumná technika získá pro svého uživatele vysoce standardizovaná data. Proces vytváření stejných podmínek pro všechny respondenty směřuje k větší srovnatelnosti získaných dat a přidává jim vypovídající hodnotu. Výhody spočívají v jednoduchém administrativním zajištění a umožnění sběru dat z velkých různorodých souborů. Nevýhodou může být nestandardizované odpovídání na standardizované otázky tedy to, že respondenti nepochopí otázku, nebo ji neporozumí všichni respondenti stejně. (Sedláčková, 2014, s. 158) Dotazníkové šetření musí obsahovat srozumitelné otázky, které jsou přizpůsobené cílové skupině. Otázky u respondenta nemají budit negativní emoce a neměly by svou podobou

připomínat test. Tvůrce dotazníku může použít otázky uzavřeného typu, kde si respondent volí různé varianty, může vytvořit škály mající hodnotící charakter, polootevřené otázky a otevřené otázky. Po vytvoření otázek je vhodné do úvodu dotazníku pro respondenta uvést základní informace. (za jakým účelem byl dotazník vytvořen a instrukce pro účastníky průzkumu). (Havlíčková, 2015, s. 31-35)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA AKTUÁLNÍCH STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE

5.1 Střednědobý plán rozvoj sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018-2019

V Olomouckém kraji se nyní pracuje se sociální pracovní skupinou „Senioři“. Aktuální aktivity zaměřené pro seniory jsou ve spolupráci s Krajskou radou seniorů. Aktivity jsou věnovány analýzám o aktuální situaci v rámci životní úrovně seniorů a jejich aktuálním postavením ve společnosti. Na základě těchto analýz se realizují různé projekty, které cílí na aktivní zapojení seniorů do života. Jako příklad je možné uvést „Svátek seniorů“, který se snaží vyzdvihnout důležitost mezigeneračních vztahů. Dalším projektem, který byl poprvé spuštěn v roce 2012, je projekt „Senior pasy“, který poskytuje slevy pro občany držící kartu Senior pas. Díky těmto slevovým výhodám mohou senioři (občané starší 55 let) využít služby lázeňství, wellnessu, zdravotnictví, cestování, vzdělávání třetího věku, návštěva muzeí a galerií a slevy na běžné nákupy týkající se občanské spotřeby. Pro osoby starších šedesáti let, které trvale obývají Olomoucký kraj, je pořádání tzv. seniorského cestování, které poskytuje turistický zážitek v rámci prozkoumávání turistického regionu Střední Morava a Jeseníky.

Existuje také příručka „Určitě si poradíte“, která byla vytvořena za účelem poskytnutí průvodce životními fázemi, které nesou odpovědi, jejichž úkolem je navést čtenáře k nalezení služby, která by vyřešila jeho aktuální situaci a uspokojila jeho potřeby.

Cíle se zaměřují na různá témata.

1. Podpora rozvoje ambulantních a terénních forem sociálních služeb pro seniory v OK
2. Podpora rozvoje a zajištění pobytových sociálních služeb pro seniory
3. Reprofilizace stávajících lůžek zařazených v síti sociálních služeb u pobytových forem služeb sociální péče do stávajících či jiných druhů služeb registrovaných u jednoho poskytovatele

Při plánování soc. služeb byl brán zřetel na změnu věkové struktury obyvatelstva. Průměrné náklady přepočtené na jedno lůžko za rok jsou cca 295 tis. Kč. A celkové náklady přepočtené na pracovníka v přímé péči byly 790 tis. Kč. K zajištění uskutečnění opatření bylo nejdříve nezbytné projednání aktualizace změn nově vypracovaného záměru vytvořené

poskytovatelem soc. služby ve vztahu ke stavu předchozí nabídky soc. služby, které musí být vedeny v souladu s již akceptovanými kroky v rámci aktualizace sítě soc. služeb na území Olomouckého kraje. Stejný proces následně nastal i v rámci akceptace zařazení nově vytvořené sociální služby, což povede v situaci pozitivního vyjádření Olomouckého kraje k aktualizaci sítě soc. služeb a budou aplikovány schválené změny. Byl vymezen časový horizont v období 2018 až 2020, který bude financován veřejnými zdroji, evropskými zdroji a budou použity i ostatní zdroje financování. Indikátory, které prokážou naplnění cíle, jsou zřízení sociálních služeb na určitém území a aktualizace nabídky sociálních služeb podle předem akceptovaných změn.

Rozšiřování sociálních služeb

Pro účely BP byl vybrán druhý cíl, který se zabýval podporou rozvoje zajištění pobytových sociálních služeb pro seniory, které se zaměřovalo na rozvoj sociálních služeb, jednalo se zejména o rozšiřování kapacit u ORP Šternberk na 50 lůžek, 20 lůžek v ORP Mohelnice a 30 lůžek v ORP Zábřeh. Opatření byly provedeny, aby senioři v Olomouckém kraji získali potřebnou podporu a měli přístup ke kvalitnímu bydlení zajišťující jejich důstojný život a umožnění všech aktivit vzhledem k jejich zdravotním či mentálním limitům.

Zařízení pro osoby se specifickými potřebami

Druhým opatřením je vybudování sociální pobytové služby, která uspokojuje specifické potřeby seniorů, jejichž soběstačnost je snížena ve výši 24 lůžek. Služba byla zařízena pro seniory, jejichž soběstačnost je snížena v důsledku závislosti na užívání návykových látkách a je jim poskytnuta adekvátní podpora, která odpovídá jejich potřebám.

Zařízení pro osoby se specifickým typem nemocí

Poslední opatření v této kategorii je zaměřeno na pobytové sociální služby, které trpí onemocněním souvisejícím se zánikem neuronů s maximální kapacitou 20 lůžek v ORP Litovel. (Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba atd.)

5.2 Akční plán rozvoje sociálních služeb a Olomouckého kraje na rok 2019

Mezi prioritní oblasti tohoto dokumentu, které se mají realizovat v období 2018 až 2020 patří následující cíle:

- Olomoucký kraj se chystá aktualizovat své sociální služby pomocí úprav v legislativě a zvýšit kvalitu služeb, zařídit finanční udržitelnost a stabilizovat sítě.
- Na základě regionálních potřeb proběhne realizace rozšíření sociálních služeb v Olomouckém kraji tak, aby bylo pokryto celé území.
- Podpora procesu v rámci transformace sociálních služeb včetně deinstitucionalizace a lidského přístupu v rámci jejich poskytování
- Na základě předem zjištěných současných potřeb cílové skupiny podpora reprofilizace pobytových zařízení
- Zaměření se na podporu sociálních služeb, které jsou financovány fondy EU v rámci reformy psychiatrické péče
- Prevence patologických sociálních situací pomocí podpory ambulantních a terénních soc. služeb v rámci udržení klientů v jejich obvyklém sociálním prostředí
- Zaměření se na specifická pobytová zařízení pro seniory se sníženou soběstačností, které respektují jejich omezení, ze kterých vyvstávají speciální potřeby a musí být splněny v rámci zachování jejich důstojného sociálního života.
- Zaměření se na poskytování specifických sociálních služeb pro osoby s chronickým onemocněním či kombinovaným postižením

Pro účely bakalářské práce byly vybrány cíle, které se zaměřují na pobytová zařízení seniorů.

Podle tohoto dokumentu bylo zjištěno, že v roce 2019 je plánovaná dotační podpora ve výši 392 763 600 Kč, v roce 2020 402 582 900 Kč, a v roce 2010 412 647 700 Kč. Díky tomuto zjištění lze očekávat, stále vyšší podporu z evropských fondů.

Dokument poukazuje na opatření, které vzniklo v roce 2017, které se zaměřuje na podporu kvality poskytovaných soc. služeb v rámci průběžného vzdělávání a prohlubování odborné kvalifikace vedoucích pracovníků a pracovníků v přímé péči, které se specializuje na individuální potřeby všech cílových skupin, ze kterého bylo podpořeno vzdělávání pracovníků např. pro domov seniorů POHODA Chválkovice, p.o., který se jmenoval „Aktivizace v POHODĚ“ nebo např. projekt pro domov Paprsek Olšany, p. o., kde vznikl projekt „Paprsek zlepšení kvality standardů v našem domově“. Všechny tyto projekty zvyšují standardy poskytovaných služeb a snaží se svým klientům poskytnout sociální služby, které prošly inovativním procesem.

Další opatření zmíněná v dokumentu jsou zaměřená na podporu a rozvoj soc. služeb pro seniory, kteří potřebují péči se zaručenou specializací. V rámci těchto opatření vznikala nová pobytová zařízení, kde šlo o adaptaci pobytových sociálních služeb pro seniory v závislosti na vzrůstající potřebnost specializované péče a zajištění domovu pro seniory trpící Alzheimerovou chorobou, jejichž potřeby jsou specifické a vyžadují zvláštní režim.

6 DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA

Tato kapitola mapuje o prostřednictvím vybraných demografických ukazatelů populační vývoj v posledních několika letech a zároveň analyzuje současnou demografickou situaci obce Bochoř a okresu Přerov s důrazem na následující oblasti:

- vývoj počtu obyvatel,
- strukturu obyvatel dle pohlaví a věku,
- demografický pohyb obyvatel měřený ukazateli přirozeného přírůstku a úbytku

6.1 Vývoj počtu obyvatel

Vývoj počtu obyvatel obce Bochoř a okresu Přerov za posledních 5 let zobrazuje detailně Tabulka 1.

Z následující tabulky je patrné, že se počet obyvatel v obci Bochoř pohybuje dlouhodobě v průměru 980 obyvatel. Za poslední 4 roky počet obyvatel mírně roste díky lokalitě obce.

Naopak celkový počet obyvatelů v okrese Přerov klesá.

Tab. 1 – Vývoj počtu obyvatel obce Bochoř a okres Přerov v letech 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Bochoř	982	978	977	980	983
Okres Přerov	131 646	131 124	130 931	130 515	129 925

6.2 Struktura obyvatel dle pohlaví a věku

Tab. 2 znázorňuje základní demografická data obyvatel obce Bochoř za roky 2014-2018. Za toto období je zřejmé, že počet obyvatel u obou pohlaví se pohybuje stejně.

Z hlediska věkové struktury obyvatelstva ve sledovaném období v zastoupení věkové skupiny 0-14 se razantně nepohybuje. Současné zastoupení věkové skupiny 65 let a více stále roste a lze předpokládat, že nově vzniklé byty pro seniory budou potřebné. Z těchto údajů vyplývá, že populace obce Bochoř je regresivní a má trend ke stárnutí.

Tab. 2 – Vývoj počtu obyvatel obce Bochoř dle pohlaví a věku v letech 2014-2018

		2014	2014	2016	2017	2018
Počet obyvatel celkem		982	978	977	980	983
z toho dle pohlaví	muži	489	485	490	492	491
	ženy	493	493	487	488	492
z toho dle věku	0-14	149	149	149	149	146
	15-64	646	641	639	639	640
	65 a více	187	188	189	192	197

Z tab. 3 vyplývá poměrný rozdíl mezi počty žen a mužů. Dle statistického úřadu bylo mužů v okrese Přerov za rok 2018 více než žen.

Z hlediska věkové struktury obyvatelstva ve sledovaném období věkové skupiny 0-14 let je mírný nárůst. U věkové skupiny 15-64 let naopak prudce klesá počet obyvatel.

Tab. 3 – Vývoj počtu obyvatel okresu Přerov dle pohlaví a věku v letech 2014-2018

		2014	2014	2016	2017	2018
Počet obyvatel celkem		131 646	131 124	130 931	130 515	129 925
z toho dle pohlaví	muži	64 476	64 275	64 210	64 152	63 829
	ženy	67 170	66 849	66 721	66 363	66 096
z toho dle věku	0-14	18 923	18 986	19 157	19 228	19 236
	15-64	88 182	87 139	86 158	85 140	54 037
	65 a více	24 541	24 999	25 616	26 147	26 652

6.3 Demografický pohyb obyvatel

Jak je vidět z grafu 4, počet narozených měl v roce 2016 a 2017 rostoucí tendenci, naproti tomu počet zemřelých ve sledovaném období mírně klesl. Proto se přirozený přírůstek, tj. rozdíl mezi narozenými a zemřelými, většinou pohybuje v kladných hodnotách a v ostatních letech v záporných.

Poměr přistěhovaných a vystěhovaných z obce Bochoř byl od roku 2014 do roku 2016 spíše záporný a od roku 2017 můžeme vidět mírný růst přistěhovaných. Vzhledem k vybudování nových stavebních parcel v obci Bochoř, je možné předpokládat větší nárůst přistěhovaných.

Tab. 4 – Bilance pohybu obyvatelstva obce Bochoř v letech 2014-2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Živě narození		9	8	14	11	8
Zemřelí		15	10	9	9	10
Přistěhovalí		18	20	40	35	25
Vystěhovalí		19	22	46	34	20
Přírůstek (úbytek)	přirozený	-6	-2	5	2	-2
	stěhováním	-1	-2	-6	1	5
	celkový	-7	-4	-1	3	3

Tab. 5 – Bilance pohybu obyvatelstva okresu Přerov v letech 2014-2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Živě narození		1232	1200	1356	1282	1279
Zemřelí		1385	1516	1388	1482	1497
Přistěhovalí		1267	1319	1348	1442	1327
Vystěhovalí		1482	1525	1613	1658	1699
Přírůstek (úbytek)	přirozený	-153	-316	-32	-200	-218
	stěhováním	-215	-206	-265	-216	-372
	celkový	-368	-522	-297	-416	-590

6.4 Zhodnocení demografického vývoje

Z výsledku demografické analýzy obce Bochoř vyplývá v posledních letech mírný nárůst počtu obyvatel, a to především díky kladnému migračnímu saldu. S postupujícím stárnutím obyvatelstva se očekává větší nárůst seniorů a s tím i větší poptávku po možnostech seniorského bydlení.

Vzhledem k obsazenosti stávajícího pečovatelského domu pro seniory, je velká příležitost vybudovat nové bytové jednotky po seniory.

7 AKTUÁLNÍ NABÍDKA BYDLENÍ PRO SENIORY

Výsledkem této kapitoly bude získat veškeré informace o obsazenosti a vybavenosti bydlení pro seniory v okrese Přerov a obci Bochoř.

Ve městě Přerov se nachází 7 domovů pro seniory s pečovatelskou službou, které má na starosti Sociální služba města Přerova, p. o. Jejich cílem je poskytnout péči, která umožní uživateli pečovatelské služby:

- Zůstat v domácím prostředí
- Naplnit jeho osobní cíle
- Reagovat na změny v aktuální situaci
- Přistupovat k uživateli podle jeho individuálních potřeb s cílem zabezpečit jeho plnohodnotný život
- Zachovat přirozené sociální vazby a životní návyky

V okolí je dalších 5 domovů pro seniory, které mohou senioři využít.

- Domov pro seniory, Bochoř
- Domov pro seniory, Tovačov
- Domov Alfreda Skeneho, Pavlovice u Přerova
- Domov na Zámečku, Rokytnice
- Domov pro seniory, Lipník nad Bečvou

Obsazenost

V současnosti je na Přerovské domovy s pečovatelskou službou podáno 533 žádostí o bydlení. Zhruba 35 % uchazečů vyžaduje zvláštní péči.

Kapacita těchto zařízení je zcela využita a stále se prodlužující čekací lhůta na lůžko v domovech pro seniory stává problémem pro všechny seniory, kteří o tuto službu mají zájem.

8 VSTUPNÍ ANALÝZA VYUŽITÍ BYDLENÍ PRO SENIORY

Vstupní analýza pro návrh seniorského bydlení obsahuje SWOT analýzu, která rozebírá silné a slabé stránky. Dále dotazníkové setření, kterým získáme reálné data, a posledním krokem vstupní analýzy je marketingový plán.

8.1 SWOT analýza

V primární SWOT analýze podrobněji rozeberu, jaké jsou silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby pro nově zřízené byty pro seniory.

Tab. 6 – SWOT analýza bytů pro seniory

SILNÉ STRÁNKY (Strength):	SLABÉ STRÁNKY (Weaknes):
<ul style="list-style-type: none"> • Domácí atmosféra v objektu domova • Nové zrekonstruované zázemí • Klidná lokalita • Výborná dopravní dostupnost pro rodinu klientů • Poskytování krátkodobého ubytování 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoké vstupní náklady • Žádné zkušenosti majitelů s vedením seniorského bydlení • Významný vliv dotací na podnikání
PŘÍLEŽITOSTI (Opportunities):	HROZBY (Threats):
<ul style="list-style-type: none"> • Zájem o ubytování v domovech • Nedostatek ubytovacích zařízení pro seniory • Sociální politika státu – podpora projektů seniorského bydlení • Otevření nové kavárny v domově • Rostoucí počet seniorů • Poptávka po kvalitním ubytování a službách • Dlouhé čekací doby stávajících zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečně velký důchod na úhradu ubytování v domově pro seniory • Výběr státního domova ze strany seniorů • Vstup nových konkurentů • Legislativně stanovené ceny za soc. služby

<ul style="list-style-type: none">• Lázně Bochoř• Dlouhodobý záměr obce vybudovat seniorské bydlení	
--	--

Z provedené SWOT analýzy můžeme vidět, že byty pro seniory v Bochoři mají mnoho silných stránek, ale také slabé stránky. Jsou zde uvedeny také příležitosti, které mohou byty pro seniory využít a naopak i hrozby, které mohou nastat.

Jako největší silnou stránkou bytů pro seniory v obci Bochoř považuji jak nově zrekonstruované zázemí, tak výbornou lokalitu, jak pro seniory, tak i pro jejich rodinu. Jelikož je lokalita na venkově, tak je pro seniory vhodná i klidná lokalita, kterou obec Bochoř má. Většina seniorů nemají ani možnost financovat byty ve větších městech, pokud je nemají ve vlastním vlastnictví, a proto jsou k dispozici jak dlouhodobé tak i krátkodobé možnosti ubytování.

Mezi slabé stránky patří jak vysoké vstupní náklady, tak významný vliv dotace na vytvoření dobrého bydlení. Slabou stránkou jsou vysoké vstupní náklady.

Samo o sobě je vytvoření nových bytů pro seniory příležitostí i z toho důvodu, že v současné době je nedostatek ubytovacích zařízení nebo je na pokoje/byty dlouhá čekací doba a počet seniorů roste. Jako další příležitost vidím v otevření plánované nové kavárny, která bude v objektu domova pro seniory, kde bude příjemné posezení jak pro všechny seniory, tak i jejich rodiny, když je přijedou navštívit. Ubytování mohou navštívit i Lázně Bochoř, které jsou hned naproti domovu pro seniory. Dlouhodobý záměr obce vybudovat seniorské bydlení.

Největší hrozbou pro fungování seniorského bydlení považuji nedostatečný zájem z důvodu výběru státního domova ze strany seniorů. Velkou roli také hrají finance seniorů, zda budou mít volné finance na bydlení a doplňkové služby, co by si přáli nebo zda jim budou pomáhat rodinní příslušníci.

8.2 Metody sběru dat

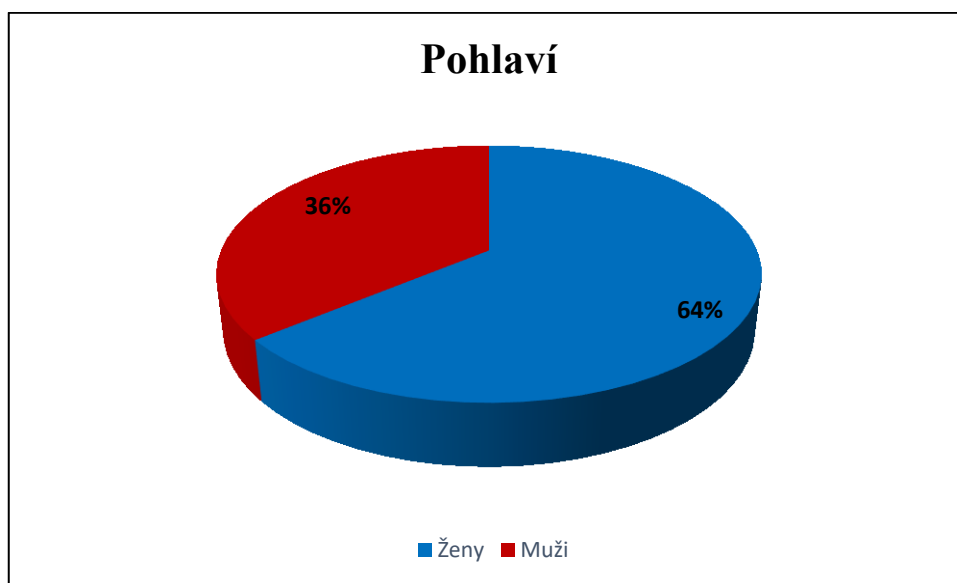
V rámci bakalářské práce jsem využila dotazníkové šetření za účelem sběru dat. Dotazník byl sestaven celkem z devíti uzavřených otázek. Otázky byly zaměřeny na získání základních dat od respondentů.

Sběr dat probíhal od 1.4.2019 do 30.4.2019, tedy po dobu téměř jednoho měsíce. Celkem bylo osloveno 143 respondentů, z nichž odpovědělo 96.

8.3 Výsledky dotazníkového šetření

V následující kapitole jsem se zaměřila na vyhodnocení výsledků získaných pomocí dotazníkového šetření. V první řadě byli respondenti seznámeni s důvodem dotazování. Dotazník obsahoval celkem 8 otázek, které byly zaměřeny na potřeby pro seniory a zda by respondenti využili bydlení v domově pro seniory.

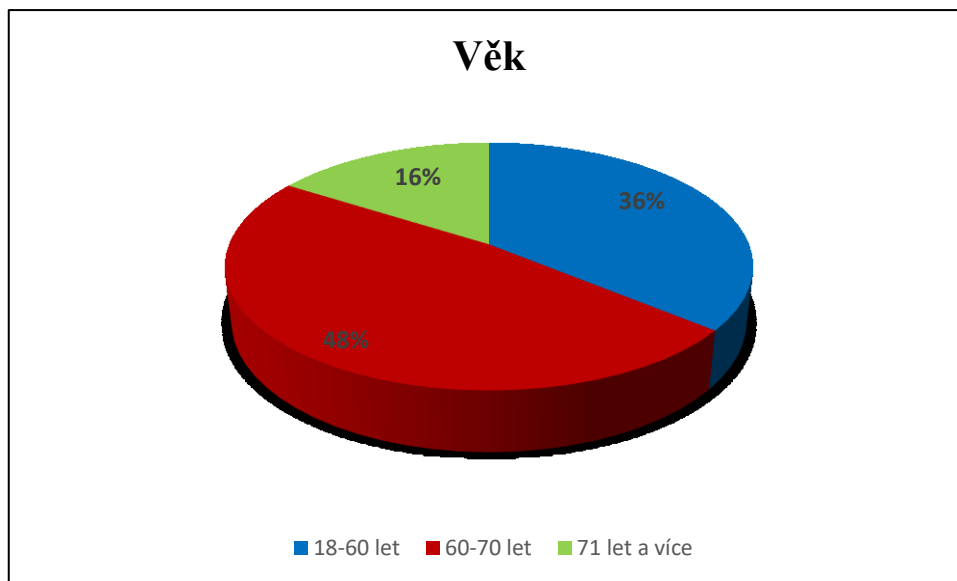
Vyhodnocení otázky č. 1.

Graf 1 – Vyhodnocení struktury respondentů dle pohlaví (vlastní zpracování)

V grafu 1 lze vidět, že dotazník vyplnilo 64 % žen a pouze 36 % mužů z celkového počtu 90 dotazovaných respondentů. Tudiž můžeme říci, že o tomto téma se spíše zabývají ženy než muži.

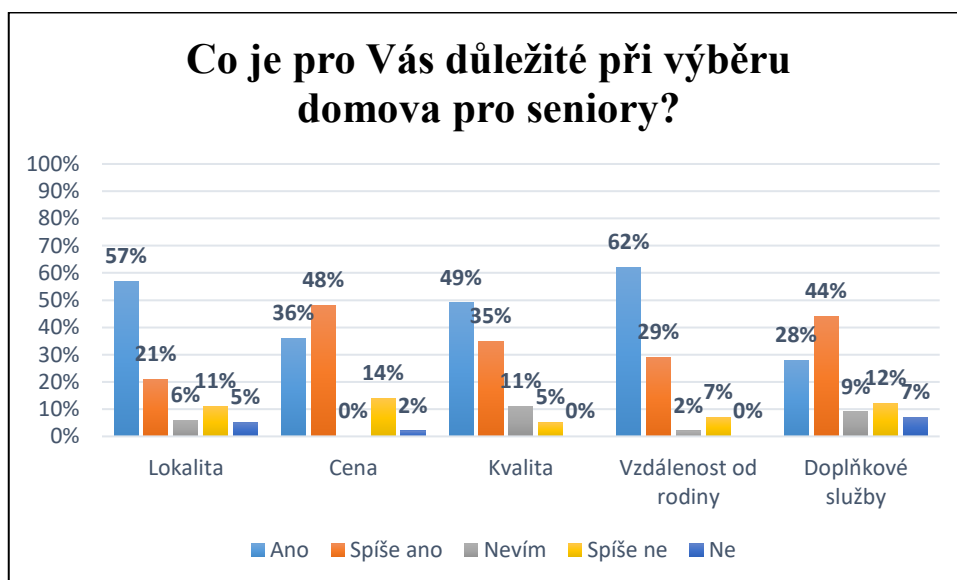
Vyhodnocení otázky č. 2.

Graf 2 – Vyhodnocení struktury respondentů dle věku (vlastní zpracování)

Podle grafu 2 se dotazníkového šetření zúčastnilo 48 % respondentů ve věku 60-70 let, 36 % ve věku 18-60 let a 16 % ve věku 71 let a více.

Vyhodnocení otázky č. 3.

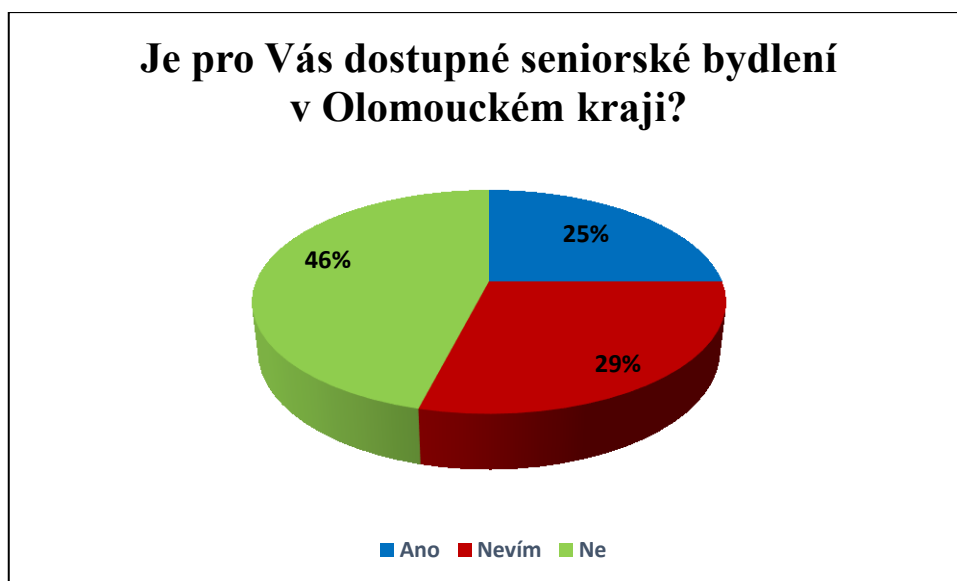

Graf 3 – Vyhodnocení důležitých faktorů při výběru domova pro seniory (vlastní zpracování)

Jak vyplývá z grafu 3, respondentům záleží na všech zmíněných možnostech. Podle grafu jde vidět, že nejvíce je pro respondenty důležitá vzdálenost od rodiny, aby je mohli jejich blízké často navštěvovat nebo naopak. Odpovědělo tak 62 % dotazovaných. Na druhém

místě se poté umístila lokalita domova pro seniory s 57 %. Respondenty zajímá, zda se jedná o město, vesnici nebo také městské části. Pokud se jedná o cenu, tady už jsou respondenti benevolentnější, i když je pro ně stále důležitá, 48 % z nich odpověděla „spíše ano“ a 14 % „spíše ne“. Co se týče kvality, necelá polovina respondentů odpovědělo „ano“, tedy 49 % respondentů zajímá adekvátní kvalita seniorského bydlení.

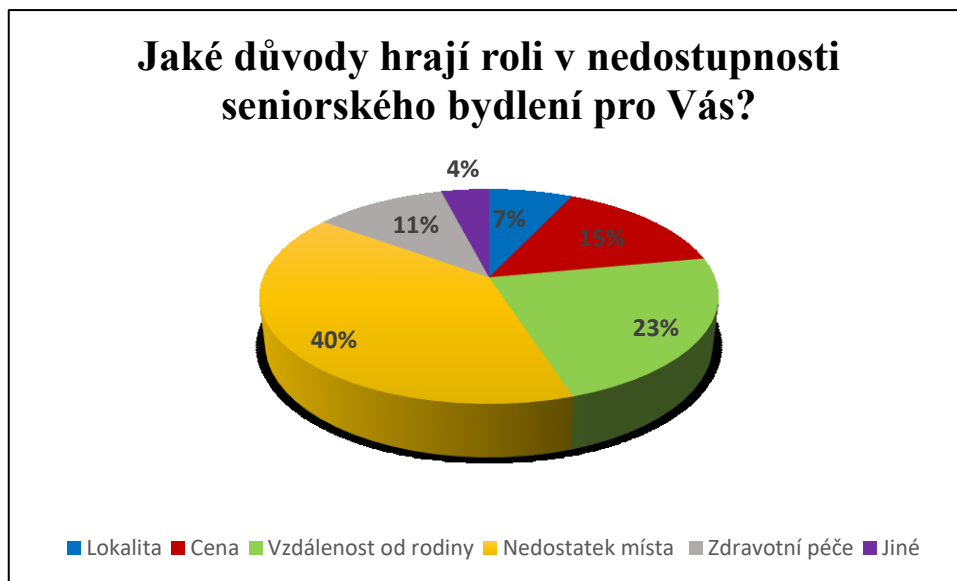
Vyhodnocení otázky č. 4.

*Graf 4 – Vyhodnocení dostupnosti seniorského bydlení v Olomouckém kraji
(vlastní zpracování)*

Na grafu 4 je možné vidět, že pro 46 % dotazovaných není možnost ubytování v seniorském domu. O problematice bydlení neví 29 % respondentů a měli by být o tom informováni.

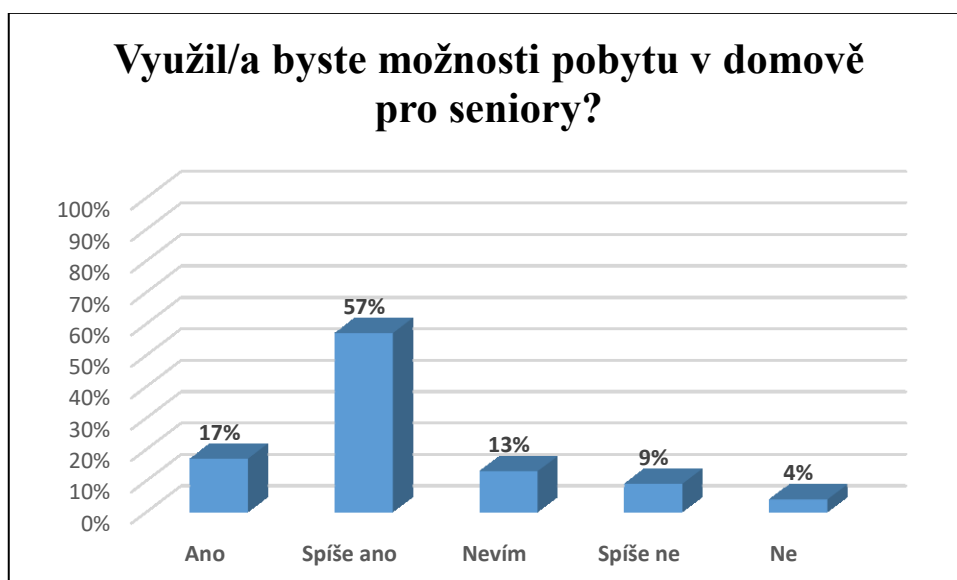
Vyhodnocení otázky č. 5.

Graf 5 – Vyhodnocení nedostupnosti seniorského bydlení (vlastní zpracování)

Abychom dostali přesnější informace z předešlé otázky, tak jsme se doptali respondentů, kteří odpověděli „ne“. Jak vyplývá z grafu 5, pro 40 % respondentů není dostupné bydlení pro seniory z důvodu nedostatku místa v domovech. Jako druhé považuje 23 % respondentů za stěžejní vzdálenost od rodiny. V dalších případech se jedná o cenu a zdravotní péči.

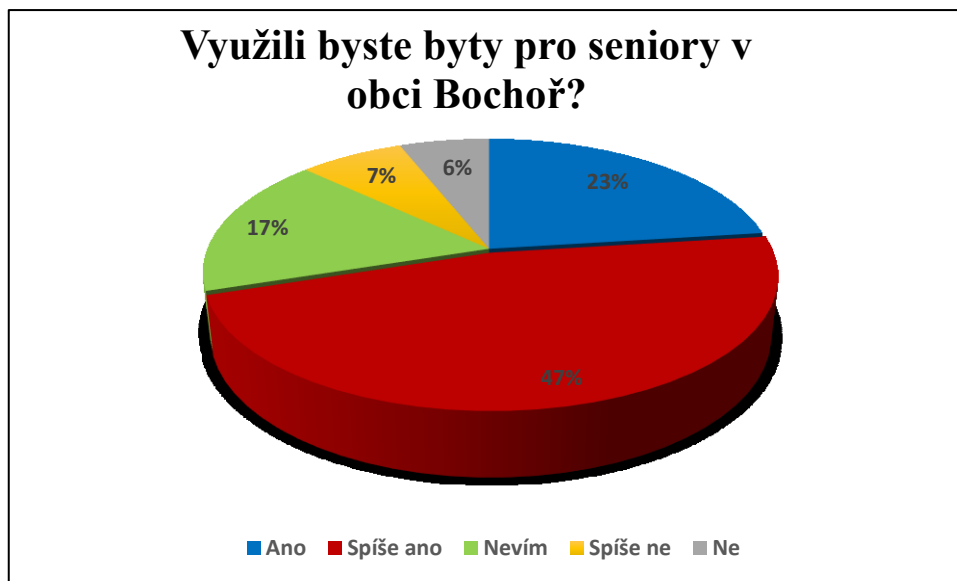
Vyhodnocení otázky č. 6.

Graf 6 – Vyhodnocení využití respondentů seniorského bydlení (vlastní zpracování)

Graf 6 se zaměřuje na celkové využití bytů pro seniory. 57 % dotazovaných odpovědělo „spíše ano“, kteří by této možnosti využili.

Vyhodnocení otázky č. 7.

Graf 7 – Vyhodnocení využití bytů pro seniory v obci Bochoř (vlastní zpracování)

Při dotazování, zda by respondenti využili bytu pro seniory v obci Bochoř, je vidět, zda ano, či ne na tomto grafu. Pro „spíše ano“ využití bytu bylo 47 % dotazovaných respondentů, o téměř polovinu méně bylo pro „ano“ a to 23 % dotazovaných respondentů.

17 % respondentů odpovědělo „nevím“ na otázku, za by využili bytu pro seniory v obci Bochoř. „Spíše nevyužili“ odpovědělo 7 % respondentů a 6 % respondentů by byty nevyužili vůbec. Jelikož jsou věkové kategorie respondentů rozdělené do tří skupin a většina je ve věku 60-70 let, tedy v seniorském věku, více jak polovina z dotazovaných pro bydlení v obci Bochoř. Menšina, tedy mladší věková kategorie, neví nebo by nevyužili bydlení pro seniory.

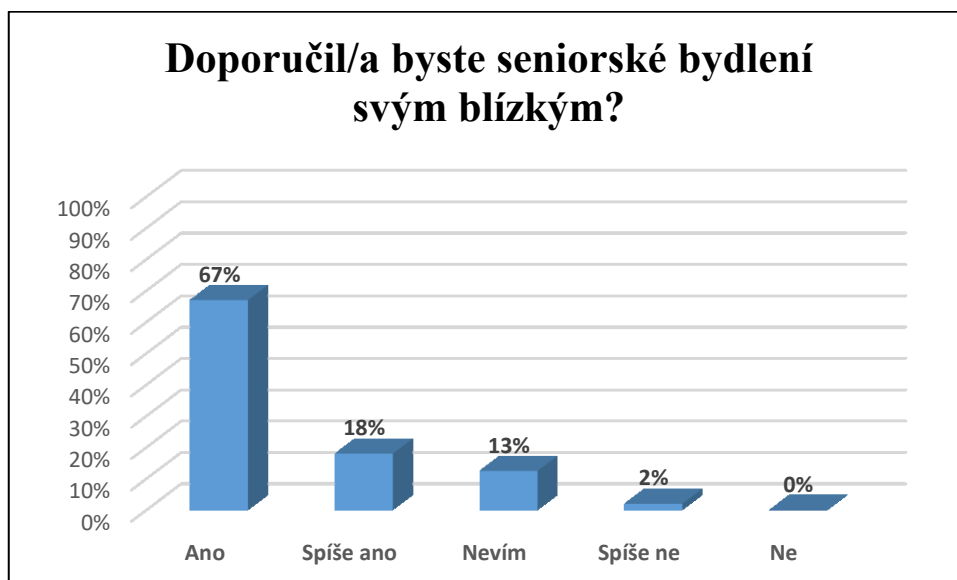
Vyhodnocení otázky č. 8.

Graf 8 – Přijatelné nájemné pro respondenty (vlastní zpracování)

Z grafu je patrné, že nejvíce respondentů je ochotno platit za ubytování 3-5 tisíc, a pouze 12 % respondentů by mohlo platit 5 tisíc a více. Nemalá část dotazovaných je ochotna zaplatit pouze 3 tisíce a méně z důvodu nízkých finančních prostředků.

Vyhodnocení otázky č. 9.

Graf 9 – Doporučení seniorského bydlení respondenty (vlastní zpracování)

Jak můžeme vidět v grafu, drtivá většina respondentů odpověděla na otázku, zda by doporučili seniorské bydlení svým blízkým, rozhodně „ano“. U otázky proč se tak rozhodli, většinou zmiňovali, že senioři nepotřebují už tak velké byty, jak měli v minulosti s rodinou

a stačí jim malometrážní byty, kde mají i tak vše potřebné k žití a za menší náklady. Celkem 15 % respondentů odpovědělo buď „nevím“ nebo „spíše ne“. Jako důvod odpověděli, že si neumí představit bydlet někde jinde, dále od rodiny nebo, že by radši šli ke svým blízkým.

8.3.1 Shrnutí výsledků dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření ukázalo, že se o seniorské bydlení zajímají spíše ženy a to ve věku 60-70 let. Přičemž důležitou roli hraje vzdálenost od rodiny a lokalita. V případě olomouckého kraje, jsem zjistila, že je dostupné bydlení pro seniory pro 46 % respondentů. V konkrétní lokalitě a to v Bochoři, by využilo 47 %. Nájemné by se mělo pohybovat mezi 3-5 tisíci za měsíc.

8.4 Marketingový plán

Pomocí marketingového mixu 4P – produkt, cena, propagace a distribuce, bude vytvořen marketingový plán, který vede k tomu, jakým způsobem se podnik prosadí na trhu seniorského bydlení.

8.4.1 Produkt

Produktem této bakalářské práce se považuje seniorský byt, ke kterému náleží doplňkové služby. Domov pro seniory v obci Bochoř bude poskytovat ubytovací a pečovatelské služby pro seniory v samostatných bytových jednotkách. Pronájem vlastní bytové jednotky a stejně tak i služby poskytované pečovateli budou smluvně ošetřeny.

Služby, které budou nabízeny:

- Ubytování – dlouhodobé/krátkodobé
- Úklid bytových jednotek
- Praní a žehlení prádla
- Stravování
- Zprostředkování lékařské péče
- Zprostředkování kontaktu s okolím
- Zprostředkování služeb – kadeřnictví, pedikúra, masáže
- Možnost pobytu s domácími zvířaty

Ubytování

Veškeré prostory domova budou bezbariérové. K dispozici budou bytové jednotky 1+1 o rozměrech 30m² s vlastním sociálním zařízením, polohovací postelí, kuchyňskou linkou s elektrickým vařičem a televizní přípojkou. Klienti si budou moct vybavit bytovou jednotku vlastním nábytkem.

Stravování

Ubytování v domově pro seniory budou mít plnohodnotně vybavený byt i s kuchyňskou linkou a budou mít možnost si stravování zajistit samy. V případě nemohoucnosti seniorů, bude také možnost dovážky jídla přímo do domova pro seniory, které bude domluveno s určitým dodavatelem z města Přerov.

Doplňkové služby

Mezi doplňkové služby bude zejména praní a žehlení, které bude ubytovaným nabízeno. V další řadě se jedná o možnost kadeřnice, která by byla domluvená na jeden den v měsíci a do domova pro seniory by dojížděla. V rámci zkvalitňování služeb, budeme s ubytovanými jednat, co by chtěli dále jako doplňkovou službu a postupně se vše realizovalo.

8.4.2 Cena

Při vytváření ceny je důležitým faktorem nabídka konkurence, která se pohybuje v rozmezí 170-200,-/den a strava 140-160,-/den.

Cena se odvíjí od různých faktorů a jedním z nich je výsledek dotazníkového šetření, z kterého plyne, že senioři jsou ochotní platit za ubytování 3-5 tisíc za měsíc, dalším faktorem jsou náklady. Cena jedné bytové jednotky pro seniory bude 150,-/den.

8.4.3 Propagace

Hlavním cílem propagace bude zajištění informovanosti veřejnosti o možnosti pobytu v domově pro seniory. Jelikož se jedná jak o krátkodobé i dlouhodobé možnosti bydlení, propagace se bude odvíjet od obsazenosti domova pro seniory. Pro první informovanost budou použity následující formy propagace.

Reklama

Pro vytvoření povědomí o novém bydlení pro seniory budou využity letáky, které budou distribuovány primárně v obci Bochoř, poté budou vyvěšeny v čekárnách u lékaře a nemocnic.

Internetový marketing

Dalším nástrojem k propagaci domova budou využity webové stránky obce Bochoř, na kterých budou zveřejněny veškeré důležité informace o domově a nabízených službách, včetně kontaktních údajů, fotografií a ceníkem.

8.4.4 Distribuce

Vzhledem k povaze nabízeného produktu, který tvoří seniorský byt, nelze chápat distribuci dle teoretických základů doslova. Ale v rámci distribuce se můžeme zaměřit na doplňkové služby, které budeme nabízet v rámci seniorského bydlení. Většina služeb bude poskytována přímo v prostorách budovy prostřednictvím dohody domluvených externích pracovníků.

9 NÁVRH PROJEKTU SENIORSKÉHO BYDLENÍ

Hlavním cílem vybudování bytů pro seniory je vytvořit optimální zázemí k aktivnímu, zdravému a bezpečnému způsobu bydlení v období stáří s důrazem na rozvoj a podporu samostatné péče obyvatel a soužití s vrstevníky. Celý objekt je nutné projektovat jako bezbariérový. Předpokladem tohoto objektu je umístění v klidném prostředí s velmi dobrou dostupností odborné lékařské péče, obchodů i kulturního vyžití.

Vnitřní prostory budou rozděleny na soukromé byty a společnou část. Vybavení bytu by se mělo podobat co nejvíce domácímu prostředí. Celá budova a její okolí musí mít rovný terén a dobrý přístup na zahradu.

Objekt bude rozdělen na 6 bytů pro seniory. Ubytovaní budou v plnohodnotném pronájmu, kde budou mít své soukromí.

Základní činnosti seniorského zařízení:

- Dodávka energií
- Dlouhodobá možnost pronájmu
- Úklid společných prostor
- Parkování v areálu
- Zabezpečení celého objektu

Doplňkové činnosti:

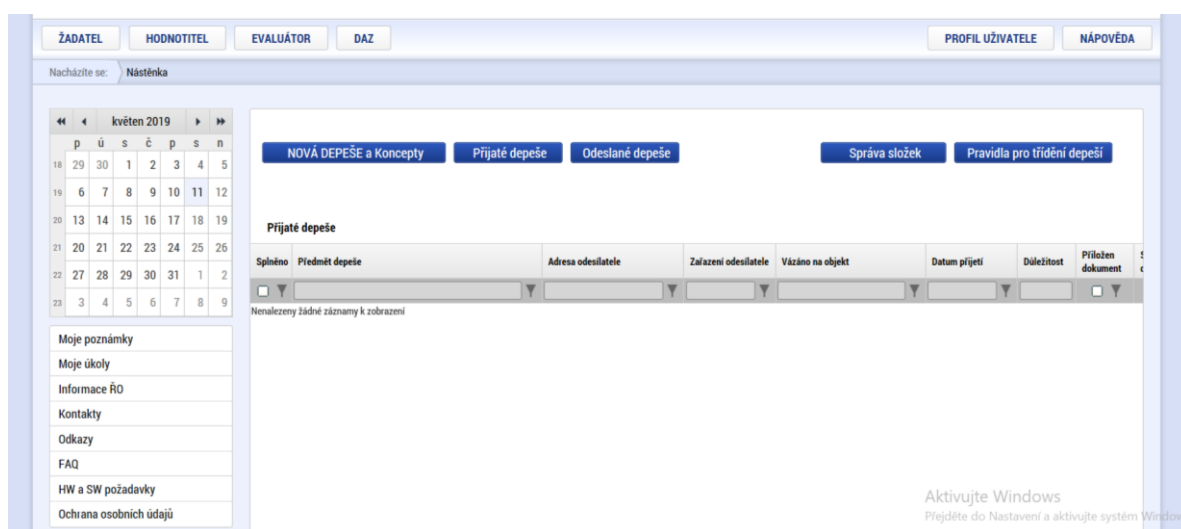
- Zprostředkování návštěvy lékaře
- Zprostředkování dovozu obědů
- Zprostředkování služeb: kadeřnictví, masáže

V blízkosti seniorských bytů se nachází lázně Bochoř, které mohou senioři využít.

10 PROJEKTOVÁ ŽÁDOST

Programové období 2014-2020 má pro zpracování projektových žádostí určen informační systém, který se nazývá MS2014+. Je to aplikace, ve které je shromážděna všechna administrace, monitorování a podávání zpráv a informací o implementaci/realizaci za jednotlivé operace. (MMR,2019)

Pro zažádání projektové žádosti o dotaci je nutné se zaregistrovat a přihlásit se na aplikaci MS2014+. Viz. Obr. 1 můžete vidět náhled na přihlášeného, kde se nachází přehled podaných žádostí.

Obr. 1 – Náhled vstupní webové stránky MS2014+

10.1 Náležitosti projektové žádosti

10.1.1 Popis výchozího stavu

Projekt se zabývá problematikou bydlení pro seniory v obci Bochoř. Vzhledem k lokalitě a dopravní dostupnosti je o bydlení velký zájem. V současné situaci se v obci nachází již jeden domov pro seniory s pečovatelskou službou, který je plně obsazen. Čekací doba není upřesněna. K datu 1.4.2019 má podanou žádost 12 seniorů. Jak vyplývá z dotazníkového šetření na straně 39, tak o nové byty pro seniory je zájem.

10.1.2 Cíle projektu

Cílem projektu je vybudování nového bydlení pro seniory, a umožnit jim, aby mohli přiměřeně ke svému věku a zdravotnímu stavu vést svůj život co nejvíce podobný jako v domácím prostředí. Jako dalším cílem je zachování a prodloužení jejich nezávislosti a soběstačnosti a jednak k umožnění komunitního způsobu života na principu sousedské výpomoci.

10.1.3 Příjemce podpory

Žadatelem o dotaci může být jak obec, tak i nezisková organizace. V tomto případě jsem se rozhodla pro neziskovou organizaci sídlem v obci Bochoř, která je oprávněná k čerpání dotací z evropských fondů.

10.1.4 Aktivity projektu

Rekonstrukce budovy

Přestavba stávající budovy bude jak vnitřní, tak vnější. Musíme počítat i s renovací vody, tepla, elektřiny a telefonní sítě. Podstatně větší část úprav bude spočívat na výstavbu nových příček a podlah. Poté je nutné jednotlivé místnosti vybavit vhodným nábytkem pro nastávající potřeby seniorů, například lůžka, skříně nebo stoly.

Rekonstrukce objektu by mohla nabídnout až 6 bytů, které by umožnili kratší čekací dobu na pečovatelský dům v obci Bochoř.

10.1.5 Zdroj financování

Pro financování tohoto projektu jsem vybrala program v programovém období 2014-2020 s názvem „Integrovaný regionální operační program“. Výzva s názvem „Rozvoj sociálních služeb II.“ je zaměřena na cílové skupiny, kterými jsou osoby sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením, osoby se zdravotním postižením.

Finance budou z 85 % zajištěny z fondu EU. Zbýlých 15 % uhradí nezisková organizace jakožto příjemce podpory.

10.1.6 Časový harmonogram

1. Rekonstrukce budovy – 3 roky
2. Uvedení objektu do chodu – 6 měsíců

10.1.7 Rozpočet projektu

Projekt bude z 85 % financován z fondu Integrovaného regionálního operačního programu a ze zbylých 15 % neziskovou organizací v obci Bochoř. Odhad ceny na rekonstrukci budovy je předběžně vyčíslena na základě vlastního zjištění na cca 2,7 mil. Kč.

Tab. 7 – Rozpočet (vlastní zpracování)

Položka v rozpočtu	Náklad celkem
Střecha	520 000 Kč
Podřezání budovy	200 000 Kč
Elektroinstalace	90 000 Kč
Rozvody vody	70 000 Kč
Vnitřní omítky	250 000 Kč
Zemní práce	40 000 Kč
Dokončovací práce-keramické	60 000 Kč
Dokončovací práce-malby	23 000 Kč
Dokončovací práce-podlahy	110 000 Kč
Instalatérské práce	35 000 Kč
Instalatérský materiál	105 000 Kč
Vybavení bytů	850 000 Kč
Montáž sádkokartonů	250 000 Kč
Vedlejší náklady	100 000 Kč
Celkem	2 703 000 Kč

10.2 Přínosy a rizika projektu

Přínosy

Přínosy můžeme rozdělit do dvou skupiny. Pro seniory je přínosem tohoto projektu nové bydlení a kvalitní život. Přínos bude i na straně obce, kde poptávka po bydlení pro seniory klesne. Senioři zde mají mnoho možností a všechny potřebné služby blízko objektu. Mohou navštívit Lázně Bochoř, obchod s potravinami, poštu, kostel, nově vybudovanou kavárnu.

Rizika

Mezi rizika patří časová a organizační náročnost projektu. Dalším rizikem může být nenaplnění kapacity, ale jelikož je poptávka větší než nabídka, můžeme toto riziko vyloučit. Velké riziko představuje nezískání dotací z fondů EU, ale toto riziko je možno eliminovat

tím, že se nezisková organizace nebude spoléhat na udělení dotací. Do rizik patří i nekvalitní výběr externích pracovníků a dodavatelů, čemuž se dá předejít díky pečlivému výběrovému řízení, kde se prokáže kvalita a zkušenosti uchazečů.

ZÁVĚR

V dnešní době je pro mladé lidi stěžejní starat se o jejich blízké nebo seniory. Pro mnohé to znamená změny v podobě rekonstrukce koupelny, bourání a rozšiřování dveří. Znamená to také větší výdaje na pomůcky pro seniory a takové situace nejsou v možnostech dané rodiny například z finančních důvodů nebo časové vytíženosti.

Cílem práce bylo vytvořit nové příležitosti v oblasti kvalitního bydlení pro seniory, které umožnuje seniorům do aktivní zapojení do života a aby byla zachována jejich životní úroveň a mohli vést důstojný život.

Výsledek práce z teoretické části je popis bytové politiky ve vztahu k seniorům, role státu v oblasti bydlení a jejich podporu seniorům v oblasti fyzické a finanční dostupnosti. Dále byly popsány sociální služby a problematika stárnutí obyvatelstva, kde byly popsány principy sociálních služeb ČR. Důležitým bodem byly služby pro seniory v ČR, které obsahují volnočasové aktivity přizpůsobené seniorům, ambulantní / ošetrovatelskou péči nebo stacionář a denní centrum.

V praktické části se nejdříve zanalyzoval strategický dokument Olomouckého kraje, který je zaměřený na projekty, které cílí na aktivní zapojení seniorů do života. Jako další byla vytvořena demografická struktura obce Bochoř a okresu Přerov. Pro lepší identifikování, objevení a zhodnocení vlivů pro seniorské bydlení v této lokalitě, byla vytvořena SWOT analýza. Bylo provedeno dotazníkové šetření, které sloužilo k zjištění uplatnitelnosti bytů pro seniory, využití konkrétních bytů pro seniory v obci Bochoř a jaké další parametry jsou pro seniory důležité. Na závěr praktické části byl vytvořen návrh projektové žádosti, a jaké náležitosti musí obsahovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BAJER, Petr a Jiří MATYÁŠ. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. Brno: Eurospolečnosti, 2009. ISBN 978-80-254-4017-9. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:908a98f0-d7a7-11e4-97af-005056827e51>
- DOLEŽAL, Jan. *Projektový management: komplexně, prakticky a podle světových standardů*. Praha: Grada Publishing, 2016, 418 s. Expert. ISBN 978-80-247-5620-2.
- DVOŘÁK, Tomáš. *Nadace a nadační fondy: text zákona s poznámkami*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 130 s. ISBN 978-80-7357-563-2.
- HAVLÍČKOVÁ, Daniela, Metodika – *Kompetence, Kvalita, Kvalifikace, (sebe)Koncepce: pro neformální vzdělávání*. Praha: Národní institut pro další vzdělávání., 2015, 526 s. ISBN 9788087449509.
- KRHUTOVÁ, Lenka. *Privatizace v sociálních službách pro seniory*. Vyd. 1. Boskovice; Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě v nakl. Albert, 2013. 123 s. ISBN 9788073262310.
- LUX, Martin. *Bydlení – věc veřejná: sociální aspekty bydlení v České republice a zemích Evropské unie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. Studie. ISBN 80-86429-12-1.
- LUX, Martin a Tomáš KOSTELECKÝ. *Bytová politika: teorie a inovace pro praxi*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici se Sociologickým ústavem AV ČR, 2011. Studijní texty. ISBN 978-80-7419-068-1.
- MÁCHAL, Pavel, Martina ONDROUCHOVÁ a Radmila PRESOVÁ. *Světové standardy projektového řízení: pro malé a střední firmy : IPMA, PMI, PRINCE2*. Praha: Grada, 2015. Manažer. ISBN 978-80-247-5321-8.
- MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

MATOUŠEK, Oldřich. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0041-3. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:982afeb0-e1a8-11e8-bc37-005056827e5>

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-002-X. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:4d47d7c0-655c-11e7-b92d-005056827e51>

PERKINS, Eastman. *Building Type Basics for Senior Living*. 2nd ed. Hoboken, N.J.: John Wiley and Sons, 2013, 432 s. ISBN 978-11-1833-018-0

PETROVÁ KAFKOVÁ, Marcela. *Šedivějící hodnoty?: aktivita jako dominantní způsob stárnutí*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2013, 181 s. EDIS : ediční řada disertačních prací Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. ISBN 978-80-210-6310-5.

POLÁKOVÁ, Olga. *Bydlení a bytová politika*. Praha: Ekopress, 2006, 294 s. ISBN 80-86929-03-5.

SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA. *Strategická analýza*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-367-1. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:ab35b2e0-0281-11e8-b1a1-005056827e52>

Sociální služby. I, Užitečné informace pro manažery. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2016. ISBN 978-80-906320-4-2.

Elektronické zdroje:

ESF projekt Politika stárnutí na krajích [online], 2017. Praha: MPSV [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/31766>

Kde hledat sociální službu na míru: průvodce nabídkou péče o seniory (LN) [online], 2013. Praha: MPSV [cit. 2019-04-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/14910>

Národní program přípravy na stárnutí na období 2013 až 2017 [online], 2012. Praha: MPSV [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/13113>

Program Výstavby [online], 2019. Praha: SFRB [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://seniorskebydleni.sfrb.cz/>

Projekty nájemních domů seniorského bydlení [online], 2019. Praha: SFRB [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://seniorskebydleni.sfrb.cz/>

Projekt – Podpora sociálního bydlení [online], 2017. Praha: MPSV [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/26048>

DotaceEU - Aplikace MS2014+. Object moved [online]. Copyright ©2019 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 10.05.2019]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Slovník-pojmu/A/Aplikace-MS2014>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BP	Bakalářská práce
ČR	Česká republika
ČVUT	České vysoké učení technické (Praha)
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská Unie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NF	Nadační fond
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 – Náhled vstupní webové stránky MS2014+</i>	<i>50</i>
---	-----------

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 – Vývoj počtu obyvatel obce Bochoř a okres Přerov v letech 2014-2018.....</i>	<i>34</i>
<i>Tab. 2 – Vývoj počtu obyvatel obce Bochoř dle pohlaví a věku v letech 2014-2018 .</i>	<i>35</i>
<i>Tab. 3 – Vývoj počtu obyvatel okresu Přerov dle pohlaví a věku v letech 2014-2018.....</i>	<i>35</i>
<i>Tab. 4 – Bilance pohybu obyvatelstva obce Bochoř v letech 2014-2018</i>	<i>36</i>
<i>Tab. 5 – Bilance pohybu obyvatelstva okresu Přerov v letech 2014-2018.....</i>	<i>36</i>
<i>Tab. 6 – SWOT analýza bytů pro seniory</i>	<i>38</i>
<i>Tab. 7 – Rozpočet (vlastní zpracování)</i>	<i>52</i>

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 – Vyhodnocení struktury respondentů dle pohlaví (vlastní zpracování).....</i>	<i>40</i>
<i>Graf 2 – Vyhodnocení struktury respondentů dle věku (vlastní zpracování)</i>	<i>41</i>
<i>Graf 3 – Vyhodnocení důležitých faktorů při výběru domova pro seniory (vlastní zpracování)</i>	<i>41</i>
<i>Graf 4 – Vyhodnocení dostupnosti seniorského bydlení v Olomouckém kraji (vlastní zpracování)</i>	<i>42</i>
<i>Graf 5 – Vyhodnocení nedostupnosti seniorského bydlení (vlastní zpracování)</i>	<i>43</i>
<i>Graf 6 – Vyhodnocení využití respondentů seniorského bydlení (vlastní zpracování)</i>	<i>43</i>
<i>Graf 7 – Vyhodnocení využití bytů pro seniory v obci Bochoř (vlastní zpracování) ..</i>	<i>44</i>
<i>Graf 8 – Přijatelné nájemné pro respondenty (vlastní zpracování)</i>	<i>45</i>
<i>Graf 9 – Doporučení seniorského bydlení respondenty (vlastní zpracování)</i>	<i>45</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Dotazník pro zjištění zájmu o domov pro seniory

PŘÍLOHA P I: Dotazník pro zjištění zájmu o domovy pro seniory

Tento dotazník slouží k zjištění zájmu o domovy pro seniory a následně bude použit i jako podklad ke zpracování bakalářské práce. Níže najdete 8 otázek, jejichž vyplnění by Vám mělo zabrat maximálně 5 minut.

Odpovědi, které zadáte v dotazníku, nebudou nikde zveřejněny. Vaše odpovědi budou sloužit pouze pro účely vypracování mé bakalářské práce. Předem děkujeme za vyplnění dotazníku.

1. Pohlaví

Žena Muž

2. Věk

18-59 let 60-69 let 70 let a více

3. Co je pro Vás důležité při výběru domova pro seniory?

- Lokalita: Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne
- Cena: Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne
- Kvalita: Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne
- Vzdálenost
od rodiny: Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne
- Doplnkové
služby: Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne

4. Je pro Vás dostupné seniorské bydlení v Olomouckém kraji?

Ano Nevím Ne

Jestliže jste odpověděli Ne, pokračujte na další otázku, jestliže Ano, pokračujte na otázku číslo 6.

5. Jaké důvody hrají roli v nedostupnosti seniorského bydlení pro Vás?

Lokalita Cena Vzdálenost rodiny Nedostatek místa Zdravotní péče
Jiné

6. Využili byste byty pro seniory v obci Bochoř?

Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne

7. Využil/a byste možnosti pobytu v domově pro seniory?

Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne

8. Jakou částku jste ochotni platit za ubytování?

3 tis. a méně 3-5 tis. 5 tis. a více

9. Doporučil/a byste seniorské bydlení svým blízkým?

Ano Spíše ano Nevím Spíše ne Ne